

Laura Tolvanen

VERKKOLASKUTUKSEEN
SIIRTYMINEN
OPA MUURIKKA OY:SSÄ

Opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma

Joulukuu 2014

MAMK

University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

		Opinnäytetyön päivämäärä 9.12.2014
Tekijä(t) Laura Tolvanen	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Liiketalouden koulutusohjelma	
Nimeke Verkkolaskutukseen siirtyminen Opa Muurikka Oy:ssä		
Tiivistelmä Opinnäytetyössä tutkittiin verkkolaskutuksen käyttöönottoa ja sen tuomia hyötyjä eteläsavolaisessa PK-yrityksessä, Opa Muurikka Oy:ssä. Yritys maahantuo ja -vie sekä valmistaa kettiö-, sauna- ja ulkoruuanlaittotarvikkeita. Yritys otti verkkolaskutuksen käyttöön keväällä 2012, ja siihen liittyen tehtiin hyötyjä kartoittava selvitys. Koska verkkolaskutus on jo suhteellisen suosittu sähköisen laskutuksen muoto, oli tutkimus toimeksiantajalle hyödyllinen ja ajankohtainen. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvalitatiivista tapaustutkimusta. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään hyötykö Opa Muurikka Oy verkkolaskutuksesta ja millä tavoin. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys koottiin sähköiseen taloushallintoon ja -laskutukseen liittyvästä kirjallisuudesta, lehtiartikkeleista sekä elektronisista julkaisuista. Tutkimus toteutettiin haastatteluiden ja havainnoinnin avulla, jota kautta myös tarvittava aineisto saatiin kerättyä. Tutkimuksen tulokset olivat pääosin odotettavissa. Verkkolaskutuksen käyttöönotto Opa Muurikka Oy:ssä oli kannattavaa, ja se toi yritykselle säästöjä muun muassa kustannuksissa sekä ajankäytössä.		
Asiasanat (avainsanat) sähköinen laskutus, verkkolaskutus, sähköinen taloushallinto, operaattori, verkkolaskustandardi		
Sivumäärä 44 s. + 17 s. liitteet	Kieli suomi	URN
Huomautus (huomautukset liitteistä)		
Ohjaavan opettajan nimi Mailis Kervinen	Opinnäytetyön toimeksiantaja Opa Muurikka Oy	

DESCRIPTION

		Date of the bachelor's thesis December 9 th 2014
Author(s) Laura Tolvanen	Degree programme and option Business Management	
Name of the bachelor's thesis Transition to electronic invoicing at Opa Muurikka Ltd.		
Abstract The purpose of this thesis was to examine the initialization and benefits of electronic invoicing in a company called Opa Muurikka Ltd., located in Southern Savonia, Finland. The company is specialized in importing, exporting and manufacturing products used for cooking, bathing and barbequeing. Opa Muurikka Ltd. commenced electronic invoicing in the spring 2012 and this research was done to examine the benefits regarding the new invoicing form. Since electronic invoicing is nowadays a fairly popular form of business activities, the research was beneficial to the mandator company. The qualitative research method was used in this case study. The research pursued to decipher if Opa Muurikka Ltd. benefited from the electronic invoicing, and what the benefits and gains were. Literature, articles and electronic publications were used to gather information about electronic finances and electronic invoicing. The material for the research was acquired by interviewing the key personnel in the mandatory company as well as observing the financial management at Opa Muurikka Ltd. The results of the research were mainly expected. Initialization of the electronic invoicing at Opa Muurikka Ltd. was beneficial and it profited the company for example by reducing expenses and increasing efficiency.		
Subject headings, (keywords) electronic invoicing, e-invoice, electronic financial management, operator, electronic invoice format		
Pages 44 p. + 17 app.	Language Finnish	URN
Remarks, notes on appendices		
Tutor Mailis Kervinen	Bachelor's thesis assigned by Opa Muurikka Ltd.	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO	2
2.1	Sähköisen taloushallinnon nykytila	3
2.2	Sähköinen taloushallinto Suomessa ja maailmalla	4
2.3	Sähköisen taloushallinnon osa-alueet	5
2.4	Sähköisen taloushallinnon hyödyt	6
3	SÄHKÖINEN LASKUTUS.....	7
3.1	Sähköisen laskutuksen nykytila.....	8
3.2	Sähköisen laskutuksen eri muodot.....	8
3.3	Sähköisen laskutuksen hyödyt.....	11
3.4	Verkkolaskutuksen peruseriaatteet	12
3.4.1	Verkkolaskutuksen kriteerit	13
3.4.2	Verkkolaskuoperaattori.....	14
3.4.3	Verkkolaskustandardit	15
3.4.4	Verkkolaskuprosessi	16
4	VERKKOLASKUTUS OPA MUURIKKA OY:SSÄ	18
5	TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSAINEISTO	21
5.1	Tutkimusmenetelmä	21
5.2	Tutkimusaineisto ja sen hankinta.....	23
5.3	Tutkimusaineiston analysointi	25
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET	26
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	28
7.1	Verkkolaskutuksen hyödyt Opa Muurikka Oy:ssä	28
7.2	Toimenpidesuosituksat	30
7.3	Tutkimuksen luotettavuus.....	31
8	LOPUKSI.....	32
	LÄHTEET	35

LIITTEET

- 1 Verkkolaskuprosessi (Ensiaskeleet verkkolaskutukseen 2005, 5; Helanto ym. 2013, 44–46; Kurki ym. 2011, 24–27; Lahti & Salminen 2008, 89)
- 2 Haastattelu 17.10.2013: alkutilanne
- 3 Haastattelu 27.5.2014: lopputilanne
- 4 Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Kululajikohtainen tuloslaskelma
- 5 Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Tase – vastaavaa
- 6 Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Tase – vastattavaa
- 7 Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Tuloslaskelman liitetiedot
- 8 Tiedote tavarantoimittajille ja muille laskuttajille
- 9 Myyntilaskuesimerkki

1 JOHDANTO

Verkkolaskutuksesta puhutaan nykyään paljon, niin yksityishenkilöiden kuin yritystenkin keskuudessa. Tietotekniikka on liiketoiminnan kannalta tällä hetkellä melkein päättämättömyys, ja sähköinen taloushallinta on viimeisen kymmenen vuoden aikana kehittynyt huimasti eri osa-alueilla, samalla kasvattaen vaatimuksia taloushallinnon laatuun ja tehokkuuteen. Sähköinen laskutus, ja etenkin sen yksi osa-alue, verkkolaskutus, pyrkii vastaamaan taloushallinnon puolella vaadittuihin laatu- ja tehokkuuskriteereihin automatisoimalla ja nopeuttamalla laskutusprosesseja. Paperilaskut ovat siis nopeasti muuttumassa historiaksi.

Verkkolaskutus voi kuulostaa hieman vieraalta ja monimutkaiselta prosessilta varsinkin PK-yrityksissä, mutta tutkimukseni perehtyy verkkolaskutukseen ja sen tuomiin hyötyihin ja muutoksiin yrityksen taloushallinnossa hyvin käytännönläheisesti ja yksinkertaisesti. Verkkolaskutuksesta ei vielä ole kovinkaan paljon kirjallista materiaalia tarjolla, sillä aihe on vielä suhteellisen uusi ja tuntematon, joten tutkimukseni on ajankohtainen ja tärkeä niin toimeksiantajalleni kuin muillekin verkkolaskutuksesta kiinnostuneille.

Tutkimuksen toimeksiantaja on suomalainen kettiö-, sauna- ja ulkoruanlaittarvikkeita valmistava yritys, Opa Muurikka Oy. Työn tavoitteena on selvittää, hyötyykö Opa Muurikka Oy verkkolaskutuksesta, ja tutkia millaisia hyötyjä yritys siitä mahdollisesti saavuttaa. Tutkimus on laadullinen tapaustutkimus, jossa aineisto kerätään haastattelemalla ja havainnoimalla.

Tutkimukseni keskittyy pääasiassa verkkolaskutukseen, vaikka muitakin sähköisen laskutuksen muotoja sivutaan. Pääpaino on kuitenkin verkkolaskutuksessa, sen kehityksessä, nykytilassa, hyödyissä ja käytännön toimintatavoissa. Muihin sähköisen laskutuksen osa-alueisiin ei tässä tutkimuksessa perehdytä kovinkaan syvästi, sillä nykyään verkkolaskutus on yrityksille kaikista kannattavin vaihtoehto sähköisen laskutuksen saralla. Koska verkkolaskutus on tärkeä osa sähköistä taloushallintoa, tutkimuksessa kerrotaan myös esimerkiksi sähköisen taloushallinnon hyödyistä ja nykytilasta.

Opinnäytetyö koostuu kahdesta teoreettisesta viitekehyksen luvusta, jotka käsittelevät yksinomaan sähköistä taloushallintoa ja verkkolaskutusta. Toimeksiantaja sekä säh-

köiset myynti- ja ostolaskuprosessit yrityksessä on esitelty luvussa 4, ennen laadulliseen tutkimusmenetelmään, tutkimusaineistoon ja sen analysointiin perehtymistä. Tutkimuksen tulokset ja niistä tehdyt johtopäätökset raportoidaan tämän jälkeen.

2 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO

Sähköinen taloushallinto on nykyään yksi yrityksen tärkeimmistä elementeistä liiketoiminnassa. Teknologian kehittyessä yrityksillä on paljon enemmän työkaluja käytössään elinkeinoelämän harjoittamiseen ja esimerkiksi tiedonsiirto on tehokkaampaa kuin koskaan. Yrityksen taloushallinnon on hyvä hyödyntää tietotekniikkaa perustoimintojensa hoitamiseen, sillä se nopeuttaa työntekoa huomattavasti ja vähentää esimerkiksi toimistotarvikekuluja ja manuaalista työtä. Sähköisen taloushallinnon ansiosta pystytään yhdistämään useita kirjanpidon vaiheita, eikä sähköisessä järjestelmässä tarvitse käsitellä paperisia tositteita (Sähköisen taloushallinnon edut 2013). Kirjanpitolain (2:3.8§) mukaan kaikki muut kirjanpidon toiminnot voidaan sähköistää, lukuun ottamatta aina paperiversiona saatavissa olevaa tasekirjaa. Kirjanpitotositteet ja niiden pohjalta tehdyt kirjaukset voidaan säilyttää koneellisella tietovälineellä (Leppiniemi 2006, 59). Koneellisella tietovälineellä tarkoitetaan kaikkia muita säilytysmenetelmiä kuin paperitulosteita (Rekola-Nieminen 2012, 41).

Yrityksen taloushallinnon tuotettavuuteen on helposti saatavilla tietoteknisiä parannuksia, kuten esimerkiksi paperipohjaisten toimintojen muunto sähköiseen muotoon, jolloin automatisointi poistaisi aikaa vievät ja tarpeettomat toiminnot kokonaan (Järvenpää & Hänninen 2011, 36). Perinteisen kirjanpidon hoitoon kuuluu aina paljon paperitositteiden käsittelyä ja manuaalisia työvaiheita, mutta sähköisen taloushallinnon ansiosta näistä päästäisiin eroon joko osittain tai kokonaan. Monien etujensa ansiosta sähköinen taloushallinto onkin muodostunut tärkeäksi osaksi nykypäivän tehokasta taloushallintoa. Työn tehostuessa ja rutiininomaisten tehtävien jäädessä aikaa jää varsinaiselle asiantuntijatyölle ja taloushallinnon suunnittelulle. (Helanto ym. 2013, 4.)

2.1 Sähköisen taloushallinnon nykytila

Aiemmin sähköisen taloushallinnon kuviteltiin tarkoittavan ainoastaan paperitonta laskujen käsittelyä, mutta nykyaikainen sähköinen taloushallinto käsittää paljon muutakin (Helanto ym. 2013, 13; Lahti & Salminen 2008, 9). Sähköiseen taloushallintoon siirtyminen muuttaa taloushallinnon prosesseja merkittävästi, minkä vuoksi kirjanpitäjien täytyy omaksua uusia työtapoja, kuten uusien ohjelmistojen käyttöä, automaatiota ja sen ohjaamista, tarkkaa täsmäytystyötä ja entistä voimakkaampaa asiakasvuorovaikutusta (Helanto ym. 2013, 17). Asiakasvuorovaikutus vaikuttaa myös sähköisen laskutuksen käyttöönottoon, sillä sidosryhmiltä tuleva paine, ja toisaalta myös positiivinen esimerkinanto ja kannanotot, voivat edesauttaa yrityksen siirtymistä verkkolaskutukseen (Kurki ym. 2011, 16).

Pajarisen ja Rouvisen (2014) mukaan elämme vahvaa digitaalisen murroksen aikaa. Pitkään samanlaisena säilynyt toimistotyö on muuttumassa yhä enemmän ongelmanratkaisuun ja arviointiin painottuvaksi, ja manuaalisen työn sijasta aikaa jää asiantuntijatyöhön sekä muihin tuottavampiin tehtäviin (Helanto ym. 2013, 48). Nykyään sähköisen taloushallinnon käyttöönotto on edullista ja kaiken kokoisten yritysten saatavilla, mikä näkyy erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten keskuudessa kasvaneesta sähköisten taloushallinnon palveluiden käytöstä (Helanto ym. 2013, 4).

Nykyään yritykset rekisteröivät verkkolaskuosoitteita yhä kiihtyvällä tahdilla ja palvelutarjonta sähköisen taloushallinnon ja verkkolaskuoperaattoreiden saralla monipuolistuu. Myös tietoisuus sähköisen laskutuksen eduista lisääntyy erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten keskuudessa. (Kurki ym. 2011, 17.) Kaikki yritykset eivät kuitenkaan tunne höytyvänsä sähköisestä taloushallinnosta (Helanto ym. 2013, 18), mikä osaltaan hidastaa verkkolaskutuksen yleisyyttä. Myös tietoturvaan liittyvät ongelmat ja epätietoisuus vaikuttavat sähköisen laskutuksen yleistymiseen. Nykyaikainen sähköinen taloushallinto kuitenkin toimii kuin yksityishenkilöillekin tuttu verkkopankki, jossa tietoliikenneyhteydet ovat salattuja ja arkaluontoisten tietojen vuodon riski on olematon (Helanto ym. 2013, 31).

2.2 Sähköinen taloushallinto Suomessa ja maailmalla

Suomea pidetään edelleen yhtenä sähköisen taloushallinnon johtajamaina, vaikka kehitys onkin ollut annettuja ennusteita hitaampaa (Lahti & Salminen 2008, 9). Jo 1990-alkupuolella kehitetty konekielinen tiliote oli suomalaisten pankkien, viranomaisten ja kirjanpidon asiantuntijoiden luoma (Finanssialan Keskusliitto 2007; Rantanen 2010), joka siihen aikaan oli yksi merkittävimmistä sähköisen kirjanpidon kehitysaskelista. Erilaisissa tehokkuustutkimuksissa Suomi on ollut maailman kärkeä digitaalisen taloushallinnon saralla ja 2010-luvulla sähköinen taloushallinto on yleistynyt huomattavasti pienempienkin yritysten keskuudessa (Helanto ym. 2013, 13; Lahti & Salminen 2008, 9), mutta parantamisen varaa on edelleen. Suomessa lähetetään ja vastaanotetaan vuosittain keskimäärin 500 miljoonaa laskua, joista 200 miljoonaa on yritysten välisiä laskuja (Kurki ym. 2011, 12).

Kirjanpitolautakunnalta täytyi aikaisemmin anoa erillinen lupa koneellisten välineiden käyttöön kirjanpidon osalta. Nykyäänkin vaatimuksena on, että koneelliset kirjanpito-merkinnät on saatava tarvittaessa selkeäksi paperitulosteeksi. (Leppiniemi 2006, 59.) Byrokratian ja lainsäädännön höllennyttyä markkinoille on tullut esimerkiksi useita eri verkkolaskustandardeja, mikä edistää sähköisen taloushallinnon ja laskutuksen yleistymistä niin Suomessa kuin maailmallakin. Kansainvälisesti verkkolaskutus ei kuitenkaan ole vielä levinnyt kovinkaan laajalti, mutta etenkin Pohjoismaissa kiinnostus on kasvamassa ja hiljaa lisääntymässä (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005).

Euroopan unionilla on omat säädöksensä ja standardinsa sähköisen laskutuksen suhteen. Eurooppaan on kehitteillä paperiton julkishallinto, joka on yksi Euroopan digitaalistrategian osa-alueista. EU:n komissio arvioi, että säästöjä on mahdollista saada jopa 2,3 miljardin euron verran, kun julkinen sektori ottaa käyttöön sähköisen laskutuksen. Nykyään vain 4–15 prosenttia kaikista lähetetyistä ja vastaanotetuista laskuista on sähköisiä. (Sähköisen hallinnon kehitystyö etenee 2013.) Lahden ja Salmisen (2008, 10) mukaan Euroopan komissio on arvioinut säästöjen nousevan jopa 243 miljardin säästöt, mikäli otetaan huomioon kaikkien yritysten sähköiseen laskutukseen siirtyminen, eikä ainoastaan julkinen hallinto.

Suurin osa Euroopan maista on kuitenkin edelleen sähköisen laskutuksen kehitysvaiheessa, vaikka muutamat maat (esimerkiksi Tanska ja Espanja) ovat jo alkaneet pikkuhiljaa vaatimaan julkisen sektorin puolella sähköisiä laskuja. Sähköisen laskutuksen huono omaksuminen julkisen hallinnon puolella hidastaa huomattavasti mahdollisten hyötyjen saavuttamista (Kreuzer ym. 2012.) Euroopan maista Iso-Britannia on verkkolaskutuksen suhteen kaikista kehittynein, sillä yli 90 prosentilla valtion yrityksistä on valmius lähettää verkkolaskuja. Suomi ja muut Pohjoismaat sekä Saksa ovat myös suhteellisen valmiita verkkolaskun aikakaudelle, vaikka tilanne ei ole läheskään hyvä Isoon-Britanniaan verrattuna. Keskimäärin 17–36 prosentilla pohjoismaisista ja saksalaisista yrityksistä on valmiudet lähettää verkkolaskuja. (Kurki ym. 2011, 12.)

EU-lainsäädännön yhdenmukaistaminen arvonlisäverolaskutukseen liittyen auttaa sähköisen laskutuksen yleistymistä valtioiden rajojen ulkopuolelle. Aiemmin sähköisten laskujen käyttöä on rajoitettu, mutta rajoitusten poistuttua e-laskuja voidaan käsitellä paperilaskujen tavoin. (Alv-sääntöjä yksinkertaistetaan 2009.) Toinen verkkolaskutusta edistävä tekijä on EU-alueen maksutapakäytäntöjen yhdistäminen, eli SEPA (Single Euro Payment Area), johon kuuluvat tällä hetkellä EU-maiden lisäksi Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi. SEPA:n tavoitteena on, että yksityishenkilöt ja yritykset voisivat maksaa ja vastaanottaa niin maan sisäisiä kuin muiden SEPA-valtioiden välisiä euromääräisiä maksuja samoin ehdoin, jolloin automaattinen maksunkäsittely helpottuisi huomattavasti. (Kurki ym. 2011, 16.) Päämääränä on luoda maksamisen peruspalveluille yhtenäinen standarditaso (Kehittyvä osuuskunta – kysyvä työkirja pienosuuskunnille 2007, 19). Euroopan komissio arvioi SEPAn mahdollistavan jopa 64,5 miljardin euron vuosittaiset säästöt (E-Invoicing 2014).

2.3 Sähköisen taloushallinnon osa-alueet

Sähköinen taloushallinto kokonaisuudessaan on erittäin laaja. Sillä tarkoitetaan taloushallinnon ylläpitämistä sähköisten prosessien avulla, ja se sisältää mm. verkkolaskutuksen, automatisoidut tiliöinnit sekä sähköisen arkistoinnin (Helanto ym. 2013, 28). Tietotekniikka parantaa niin liiketoiminnan kuin julkisenkin hallinnon tuottavuutta (Järvenpää & Hänninen 2011, 8) tuoden kustannussäästöjä ja vähentäen manuaalisen työn mukana tulleita virheitä.

Taloushallinnon osa-alueita on useita ja niillä jokaisella on tärkeä tehtävä yrityksen hyvän talouden ylläpitämisessä. Esimerkiksi kirjanpito, laskutus ja laskujen maksu, tilausten lähetys sekä palkanlaskenta kuuluvat taloushallinnon tehtäviin ja niitä on tehostettu hyödyntäen esimerkiksi internetistä löytyviä palveluja (Suomen Yrittäjät 2014). Sähköisyys on mukana kaikilla taloushallinnon osa-alueilla. Kuluttajille verkkopankin käyttö on arkipäivää, ja sama tilanne on myös yrityksillä. Veroilmoitus voidaan laatia konekielisesti ja lähettää suoraan Verohallinnolle, työttömyysvakuutusmaksut ilmoitetaan internetissä erillisillä Katso-tunnisteilla Työttömyysvakuutusrahastolle ja viitesuoritukset haetaan pankkiohjelmalla taloushallintojärjestelmään päivittäin (Työttömyysvakuutusrahasto 2014).

Lahden ja Salmisen (2008, 15-16) mukaan esimerkiksi taloushallintoalan ohjelmistotalot ja konsultit jakavat taloushallinnon yhdeksään eri osa-alueeseen, joita ovat ostojen ja myyntilaskuprosessi, matka- ja kululaskuprosessi, maksuliikenne ja kassanhallinta, käyttöomaisuuskirjanpito, pääkirjanpito- ja raportointiprosessit, arkistointi sekä erilaiset kontrolliprosessit. Helanto ym. (2013, 5.) sekä Kurki ym. (2011, 18) taasen erittelevät sähköisen taloushallinnon osa-alueiksi edellä mainittujen ohella esimerkiksi viiranomaisilmoitukset sekä palkanlaskennan. Verkkolaskutus on tärkeä osa sähköistä taloushallintoa, sillä se mahdollistaa taloushallinnon eri osa-alueiden yhdistämisen tehokkaaksi yksiköksi (Heeros Systems Oy 2014).

2.4 Sähköisen taloushallinnon hyödyt

Sähköinen laskutus on kannattavaa yrityksille, joilla on paljon säännöllisesti laskutettavia asiakkaita (Anttonen & Hakonen 2010, 146). Monipuolisuutensa ja automatisointinsa ansiosta sähköinen taloushallinto mahdollistaa työskentelyn paljon tehokkaammin ja joustavammin perinteiseen taloushallintoon verrattuna. Esimerkiksi taloushallinto-ohjelmiston toimiminen nettiselaimessa mahdollistaa työskentelyn kotonaan, tiedot päivittyvät hetkessä ajantasaisiksi, eikä samaa tietoa tarvitse syöttää useaan eri paikkaan, vaan tieto saadaan käsiteltyä kerralla yhteen paikkaan syötettynä. (Helanto ym. 2013, 32.) Sähköinen taloushallinto on myös kustannustehokas ja ekologinen ratkaisu. Sen ansiosta mm. paperitulosteiden tarve vähenee huomattavasti, mutta myös matkustamisen esimerkiksi työpaikalle vähentyy, kun yrityksen taloushallinnon ohjelmisto toimii internetissä, eikä ole sidoksissa yhteen tietokoneeseen. (Helanto ym. 2013, 17.) Laskukopiot saa huomattavasti helpommin haettua sähköisestä arkistosta

paperitositteiden läpikäyntiin verrattuna, ja samalla yritys säästää tilakustannuksissa paperitositteiden vähennyttä. (Kurki ym. 2011, 24).

Järvenpää ja Hänninen (2011, 45) erittelevät tietotekniikan liiketoimintahyödyt kuuteen eri osa-alueeseen: strategiaan, tuottavuus- ja kannattavuus-, laatu-, teknisiin, sidosryhmä- ja riskienhallinnan hyötyihin. Kaikista tärkein hyöty yrittäjälle on mitä luultavimmin liiketoiminnan tuottavuuden, kannattavuuden, volyymin tai katteen parantaminen sekä kustannusten alentaminen, minkä sähköinen taloushallinto mahdollistaa helposti. Näiden lisäksi tietotekniikan hyödyntäminen edistää laadun parantamista niin tuotteiden, palveluiden kuin toiminnankin osalta, sekä esimerkiksi asiakaspalvelussa.

Suuri osa yrityksen kirjanpitoaineistosta on myynti- ja ostolaskuja, joten tämän taloushallinnon osa-alueen on tärkeää olla mahdollisimman automatisoitu jouhevan tiedonkulun vuoksi. Verkkolaskutuksen avulla saavutetaan huomattavia etuja, kuten manuaalisten työvaiheiden ja manuaalisen työn määrän poistuminen tai väheneminen automaattisen tiedonsiirron ansiosta (Kurki ym. 2011, 18). Esimerkiksi tiedonhallinnan joustavuus, läpinäkyvyys, luotettavuus ja tehokkuus korostuvat sähköisessä taloushallinnossa huomattavasti (Helanto ym. 2013, 33). Sähköiseen laskutukseen siirtyminen hyvin harvoin tarvitsee laajaa tietotekniikkaosaamista. (Kurki ym. 2011, 17.)

3 SÄHKÖINEN LASKUTUS

Verkkolaskulla on käytössä useita eri nimityksiä, joilla kaikilla on pieniä eroja keskenään. Sähköistä laskua ja verkkolaskua usein pidetään samana asiana, mutta yleisesti sähköinen lasku on terminä verkkolaskua laajempi. Sähköinen laskutus tarkoittaa myynti- tai ostolaskun lähettämistä tai vastaanottamista joko asiakkaalle tai toimittajalle. Se kattaa verkkolaskun lisäksi esimerkiksi kuluttajaverkkolaskun, sähköpostilaskun sekä EDI (EDIFACT) -laskun, mutta verkkolasku on aina automaattisesti käsiteltävissä. (Verkkolaskusanasto 2014.) Ero esimerkiksi verkkolaskun ja sähköpostilaskun välillä on se, että sähköpostilaskulla olevat tiedot on aina syötettävä manuaalisesti kirjanpito-ohjelmaan, kun taas verkkolaskulla olevat tiedot menevät automaattisesti yrityksen reskontraan (Järvenpää & Hänninen 2011, 37).

3.1 Sähköisen laskutuksen nykytila

Kirjanpidon digitalisointia on aloitettu jo suhteellisen pitkä aika sitten, sillä EDI-laskutus aloitettiin noin kolmisenkymmentä vuotta sitten. Siitä lähtien digitaalinen kirjanpito ja varsinkin sähköinen laskutus ovat jatkaneet hidasta mutta tasaista kehitystään. (E-Invoicing Basics 2014.) Vuonna 2011 tehdyn suomalaisen selvityksen mukaan kuitenkin edelleen yli puolet pienistä ja keskisuurista yrityksistä lähettävät laskunsa perinteisesti paperisena. Nykyään paine verkkolaskun käyttöönottoon on kuitenkin jatkuvassa kasvussa niin yrityksillä kuin yksityishenkilöilläkin. Yhä useampi yritys pyytää toimittajiaan lähettämään verkkolaskuja tai jopa kieltää paperiset laskut kokonaan. (Mäkineniemi 2014, 3.) Tänä päivänä ei ole epänormaalia nähdä paperilaskulla erillinen paperilaskulisä. Paperilaskujen lisäkustannukset kannustavat pieniäkin yrityksiä siirtymään sähköiseen laskutukseen. (Anttonen & Hakonen 2010, 147.)

Verkkolaskuun siirtyminen ei kuitenkaan ole ollut ongelmaton mm. tiedonpuutteen ja tietoteknisten monimutkaisuuksien vuoksi (Mäkineniemi 2014, 3). Sähköisillä laskuilla on useita eri standardeja sekä käytäntöjä lähettää ja vastaanottaa laskuja, ja lait sekä säädökset poikkeavat valtioittain, mikä hankaloittaa sähköisen laskun käyttöönotossa (Basware 2014). Laine kertoo artikkelissaan (2014), että maailmanlaajuinen standardointi olisi suuri askel laskutuksen ja sähköisen taloushallinnon automatisoinnissa, mutta tähän pisteeseen ei ole vielä päästy.

Mäkisen (2010) mukaan vuonna 1992 käyttöönotetun konekielinen tiliotteen kerrotaan olleen siihen aikaan ainoa laatuaan maailmassa, mutta Suomi menetti mahdollisuutensa olla sähköisen taloushallinnon pioneereja huonon markkinoinnin vuoksi ja epäroinnin vuoksi. Mäkinen toteaa edelleen, että verkkolaskunvälittäjien useiden eri standardien takia uudet verkkolaskunvälittäjät eivät päässeet toimintaan, mikä osaltaan hidasti verkkolaskutuksen suosiota ja käyttöönottoa. Useat eri verkkolaskuformaattit ovat edelleen käytössä, jonka vuoksi yritykset voivat kohdata ongelmia sähköiseen laskutukseen siirtyessään tai jo sitä harkitessaan.

3.2 Sähköisen laskutuksen eri muodot

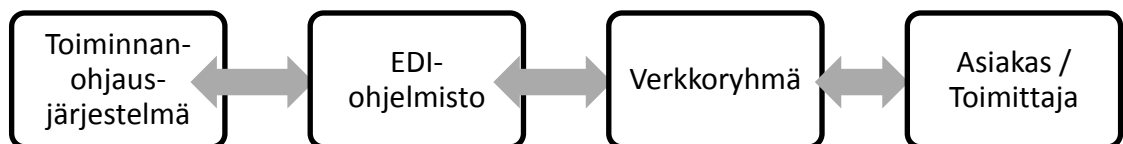
Sähköinen laskutus on terminä varsin laaja, sillä se sisältää hyvin monta erilaista sähköisen laskun muotoa. Yleensä sähköisestä laskusta ja verkkolaskusta puhutaan sa-

massa yhteydessä, vaikka sähköinen laskutus onkin määrätykseltään verkkolaskua laajempi. Verkkolasku on yksi sähköisen laskutuksen muodoista, mutta sähköiseen laskutukseen kuuluvat myös mm. EDI-laskut ja sähköpostilaskut. (Verkkolaskusanasto 2014.) Seuraavana on eritelty suosituimpia sähköisen laskutuksen muotoja.

EDI (Electronic Data Interchange) –standardi

Yksi ensimmäisistä sähköisen laskutuksen muodoista on 1970-luvulla kehitetty EDI, joka on edelleen suosittu isojen yritysten välisessä tiedonsiirrossa. (Kreuzer ym. 2012.) Suomenkielinen vastine EDI:lle on OVT eli organisaatioiden välinen tiedonsiirto (Suomen kuljetusopas 2014). EDI hyödyntää tiedonsiirrossa ns. EDIFACT-sanomakuvausta, joka sisältää mm. tilaus- ja toimitusketjun sanomat, mutta nykyaikaisista verkkolaskuista poiketen EDI toimii jo pikkuhiljaa väistyvässä x25-verkossa.. Kyseistä verkkoa on perinteisesti käytetty esimerkiksi pankki- ja luottokorttitapahtumien siirrossa. (Lahti & Salminen 2008, 60.) EDI-lasku ei kuitenkaan ole verkkolasku (Verkkolaskusanasto 2014).

Kuvassa 1 on esitetty EDI-tiedonsiirron peruseräaatteet OZSoft Consulting Corporationin (2014) tietoja mukailien tilanteessa, jossa toiminnanohjausjärjestelmästä lähtevä sanoma ei ole valmiiksi EDI-muodossa. EDI-lasku tai muu vastaava tieto siirryy yrityksestä IDOC-tiedostona EDI-ohjelmistoon, jossa se muunnetaan EDI-muotoon. Tämän jälkeen tieto siirryy oikeassa muodossa verkkoryhmään tai tietoverkkoon, josta se edelleen kulkeutuu joko lähettävän yrityksen asiakkaalle tai toimittajalle. Prosessi toimii molempiin suuntiin.

KUVA 1. EDI-tiedonsiirto

EDI:n kautta yritykset voivat lähettää laskujen lisäksi toisilleen esimerkiksi tilauksia, toimitustietoja sekä tulli-, inventaario-, maksu- ja muita dokumentteja (EDIBasics

2014). Yhdysvaltalaisista yrityksistä kuitenkin vain 1 % käyttää EDIä liiketoiminnassaan mm. korkean hintansa vuoksi, joten vain suuret yritykset pystyvät sitä hyödyntämään. (Fu ym. 2014.) EDI soveltuu parhaiten tilanteisiin, joissa myyjältä tulevaa tietoa joudutaan muokkaamaan ostajan tarpeita vastaavaan muotoon (Anttonen & Hakonen 2010, 148). EDI-lasku määritellään usein kahden osapuolen välillä, kun taas verkkolasku pyritään standardoimaan mahdollisimman monelle vastaanottajalle sopivaksi (Verkkolaskutuksen ja EDI-laskutuksen erot 2014). Suomessa EDI:ä käytetään tällä hetkellä noin 3000 yrityksen välillä (Sähköinen tiedonsiirto Suomessa 2014).

iPost-kirje tai sähköpostilasku

Aiemmin e-kirjeenä tunnettu iPost-kirje tai arkikielisemmin sähköpostilasku on tuttu ainakin yksityisasiakkaille. Yritys lähettää paperilaskun näköisen laskun asiakkaalle joko sähköpostitse, jolloin laskun tiedot näkyvät esimerkiksi liitteenä, tai itse sähköpostin tekstisisällössä (Verkkolaskusanasto 2014). Tässä tapauksessa laskun tiedot eivät kuitenkaan siirry automaattisesti taloushallinnon järjestelmiin tai pankkiohjelmaan automaattisesti, vaan tiedot täytyy tallentaa manuaalisesti sähköistä käsittelyä varten. (Kurki ym. 2011, 22.) Sähköpostilaskulla ei kuitenkaan saada samoja hyötyjä kuin verkkolaskulla, sillä asiakas joutuu käsittelemään sen samalla tavalla kuin paperisenkin laskun (Anttonen & Hakonen 2010, 148).

e-lasku

Pankkien yhdessä kehittämä e-lasku on pääasiassa kuluttajille suunnattu verkkolasku, joka siirtyy suoraan lähettäjältä vastaanottajan verkkopankkiin (Anttonen & Hakonen 2010, 148). Vaihtoehtoisesti lasku voidaan lähettää NetPostiin, joka on Postin tarjoama maksuton sähköinen asiointipalvelu. NetPostia voivat käyttää siihen rekisteröityneet yritykset ja yhteisöt. Palvelulla on käytössään myös oma sähköisen laskun muoto, NET-posti-lasku. (Verkkolaskusanasto 2014). E-lasku vastaa yritysten Finvoice-verkkolaskua (Finvoice-verkkolasku 2014).

Verkkolasku

Verkkolasku eroaa esimerkiksi iPost-kirjeestä siten, että sen saa automaattisesti käsiteltävä taloushallinnon ohjelmassa. Laskun vastaanottava yritys hakee laskun järjestel-

määnsä, jonka yhteydessä lasku automaattisesti tiliöityy oikeille kulutileille, mikäli asiakkaan laskutustietoihin on taloushallinnon ohjelmassa tallennettu oikeat tiliöinnit. (Kurki ym. 2011, 22–23.) Laskun saa tarvittaessa näkymään tietokoneen ruudulle paperilaskun näköisenä, mikäli siihen on tarvetta.

3.3 Sähköisen laskutuksen hyödyt

Suurin osa sähköisen taloushallinnon hyödyistä kohdistuu lähinnä verkkolaskutuksen helppouteen ja nopeuteen, minkä takia iso osa yrityksiä sähköistää taloushallintonsa. Verkkolaskutus mielletään taloushallinnon automatisoitujen toimintojen perustukseksi. Esimerkiksi ennen sähköiseen arkistointiin tai automaattiseen kirjanpitoon siirtymistä verkkolaskutuksen käyttöönotto on yksi perusedellytyksistä. (Järvenpää & Hänninen 2011, 37.) Kaikki yrityksen ostolaskut siirtyvät helposti sähköisen järjestelmän arkistoon, jolloin paperitositteiden säilyttämisestä ei tarvitse huolehtia. Tämä säästää niin aikaa, vaivaa kuin säilytystilaakin. (Sähköisen taloushallinnon edut 2013.) Laskujen välitys sähköisesti on nopea ja turvallista, tulostus-, postitus- ja muut materiaalikustannukset vähenevät huomattavasti paperilaskuista luovuttaessa ja työvaiheet vähenevät automatisoinnin ansiosta (Anttonen & Hakonen 2010, 147). Kaikista eniten hyötyä sähköisestä laskutuksesta on yrityksille, jotka käsittelevät paljon paperilaskuja (Anttonen & Hakonen 2010, 146).

Helannon ym. (2013, 20) mukaan verkkolaskutuksen käyttöönotto näkyy prosessien tehostumisena varsinkin ostojen puolella manuaalisten tiliöintien jäädessä taka-alalle. Esimerkiksi ostolaskujen tiliöintiä voidaan helpottaa tallentamalla toimittajien laskutustietoihin automaattiset tiliöinnit, jolloin tehokkuus paranee huomattavasti. Tilien oikean toiminnan valvonta on kuitenkin tärkeää, sillä yhdeltä toimittajalta voi tulla useille eri kulutileille kuuluvia laskuja. (Helanto ym. 2013, 22.) Yrityksen siirtyessä sähköiseen ostolaskutukseen on sen ensin solmittava verkkolaskujen välityssopimus jonkin verkkolaskuoperaattorin tai pankin kanssa. (Kurki ym. 2011, 25.) Vaikka laskuja tulisikin yritykseen vielä paperisena, saa nekin sähköistettyä esimerkiksi ostolaskujen skannauspalvelun avulla (Helanto ym. 2013, 29).

Varsinkin ostolaskujen käsittely tehostuu huomattavasti verkkolaskutuksen käyttöönoton ansiosta, jolloin yritykselle syntyy huomattavia säästöjä, mutta hyötyjä löytyy myös suorien kustannussäästöjen lisäksi (Helanto ym. 2013, 14). Taulukossa 1 on

esitetty Helannon ym. (2013, 33) mukaisesti paperi- ja verkkolaskun keskimääräiset kustannusten erot. Verkkolaskuun siirtyminen säästää lähes 30 % niin rahallisesti kuin ajallisestikin, kun ottaa huomioon sekä laskun lähetyksen että vastaanoton. Verkkolaskutuksen ansiosta on helpompaa mm. löytää entistä järkevämpiä toimintatapoja, hyödyntää erilaisia tietojärjestelmiä, kehittää yrityksen imagoa sekä parantaa asiakaspalvelua (Kurki ym. 2011, 29). Operaattorina toimivan Baswaren (Basware 2014) mukaan yrityksen säästöt voivat nousta jopa 80 %:iin, kun sähköinen laskutus poistaa käytöstä aikaa vieviä manuaalisia toimintoja, kuten tulostusta, kirjekuoritusta, postitusta, skannausta, laskun tietojen syöttöä ja arkistointia.

TAULUKKO 1. Erot paperi- ja verkkolaskutuksen kustannuksissa (Helanto ym. 2013, 33)

	vastaanotto		lähettäminen		yhteensä	
paperilasku	14 min	28,80 €	10,5 min	18,50 €	24,5 min	47,35 €
verkkolasku	1 min	3,30 €	6 min	10,80 €	7 min	14,10 €

Sähköisen myyntilaskun käyttöönotto myös vähentää manuaalisia toimintoja ja mahdollisia virheitä, mutta tämän lisäksi yrityksen likviditeetti eli maksuvalmius paranee, kun myyntisaatavat päivittyvät aiempaa nopeammin. Myös talouden seuranta helpottuu. (Myyntilaskut.fi 2014). Laskun vastaanottajakin hyötyy verkkolaskusta, sillä esimerkiksi laskun tietoja ei tarvitse kirjata käsin yrityksen ostoreskontraan tallennusvirheitä vähentäen ja laskujen tarkastaminen eli kierrätys nopeutuu yrityksen sisällä (Anttonen & Hakonen 2010, 147).

Sähköisen taloushallinnon ansiosta myyntilaskun laadinta on nopeaa ja vaivatonta, minkä ansiosta myös kassavirran hallinta tehostuu huomattavasti. Kun laskut lähtevät asiakkaille nopeammin, ja saatavien seuranta on sähköistetty, laskuista saadaan nopeammin suoritukset ja mahdollisten maksumuistutusten lähettäminen tai siirto perintään onnistuvat entistä joustavammin ja ajantasaisemmin. (Helanto ym. 2013, 43.)

3.4 Verkkolaskutuksen peruserätykset

Verkkolaskutus yksinkertaisesti tarkoittaa myynti- tai ostolaskun lähettämistä vastaanottajalle sähköisessä muodossa sekä datatiedostona että kuvana laskusta (Opus

Capita 2014). Sähköisen laskun teko ei eroa perinteisen laskun teosta kovinkaan paljoa (Kehittyvä osuuskunta – kysyvä työkirja pienosuuskunnille 2007, 19). Laskutusohjelmaa tai laskutuspalvelua hyödyntämällä pystytään muodostamaan verkkolaskuja yksinkertaisesti, ja tätä kautta operaattori välittää sähköisen laskun vastaanottajalle verkkolaskuosoitteen perusteella (SOK Talous 2014). Perinteiseltä paperilaskulta löytyvät tiedot näkyvät myös verkkolaskulla (Anttonen & Hakonen 2010, 146). XML-tiedostomuodossa olevat verkkolaskut voidaan tallentaa html- tai pdf-muodossa, mikä auttaa laskujen selaamisessa (Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 2011, 8).

3.4.1 Verkkolaskutuksen kriteerit

Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista (2011) erittelee tarkasti sähköiseen laskutukseen liittyvät kriteerit, kuten esimerkiksi laskun sisältöön, tositteiden käsittelyyn ja laskun liitteisiin liittyvät vaatimukset. Yleisohjeen (2011, 7; 37–38) mukaan kaiken kirjanpitoaineiston on oltava tulostettavissa paperille selväkieliseen muotoon, mukaan lukien XML- tai html-muodossa olevat myyntilaskut ja mahdolliset laskun liitteet on oltava saatavilla sekä ostajan että myyjän arkistoista, eli mikäli liitettä ei pystytä toimittamaan verkkolaskun mukana sähköisesti, on se lähetettävä vastaanottajalle jotakin muuta kautta.

Yritys tarvitsee laskujen välitystä varten verkkolaskuosoitteen, joka on nimetty operaattorikohtaisesti (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005, 10). Verkkolaskuosoite voi olla organisaatioiden välisen tiedonsiirron osapuolitunnus eli OVT-tunnus, IBAN-tunnus, Verkkopalvelutunnus tai Verkkolaskutili (OVT-tunnus 2014; SOK Talous 2014). Operaattorit kokoavat ja ylläpitävät listaa verkkolaskuja lähettävistä ja vastaanottavista yrityksistä TIEKE ry:n verkkolaskuosoitteistoon, jossa 24.10.2014 oli 94 242 verkkolaskun lähetysohjeiden ja 79 295 vastaanottovalmiuden omaavaa yritystä. Sekä lähetysohjeiden että vastaanottovalmius oli 57 957 yrityksellä. (Tietoyhteiskunnan Kehittämiskeskus ry (TIEKE) 2014.)

Jotta yritys saisi verkkolaskutuksen käyttöönsä, on taloushallinnon ohjelmiston oltava valmis lähettämään ja vastaanottamaan niitä. Tämän lisäksi tarvitaan verkkolaskusopimus operaattorin tai pankin kanssa laskujen välittämistä varten. (Anttonen & Hakonen 2010, 146.) Verkkolaskupalveluja tarjoavat ohjelmistotalot eli operaattorit ovat

kehittäneet ohjelmistojaan ja palveluitaan voimakkaasti huomattuaan markkinamurroksen sähköisen laskutuksen yleistymisessä (Lahti & Salminen 2008, 26). Tällä hetkellä Suomessa toimivia verkkolaskuoperaattoreita onkin jo useita kymmeniä, ja esimerkiksi Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry:n verkkolaskuosoitteistossa (2014) on listattu 24 toimivaa operaattoria. Samasta osoitteistosta löytyy kaikki suomalaiset verkkolaskuja lähettävät ja vastaanottavat yritykset (Anttonen & Hakonen 2010, 146).

3.4.2 Verkkolaskuoperaattori

Operaattori on palveluntarjoaja, joka välittää elektronisia laskuja eri osapuolten välillä. Suurimpia suomalaisia verkkolaskuoperaattoreita ovat mm. Basware Oyj, Maventa, OpusCapita sekä Tieto Oyj (Verkkolaskuosoitteisto 2014). On olemassa yrityksiä, jotka erityisesti erikoistuvat verkkolaskujen välitykseen, mutta myös erimerkiksi pankit voivat toimia verkkolaskuoperaattorina. Operaattorin palvelutarjontaan voi sisältyä myös välitettävien laskujen arkistointi. (Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 2011.) Jotkut operaattorin tarjoavat myös verkkolaskujen tekopalveluita, jolloin yritys siirtää laskutustiedot operaattorille, joka muuntaa tiedoista verkkolaskuja. (Kurki ym. 2011, 23). Operaattorit yhdessä muodostavat verkkolaskukonsortion (Lahti & Salminen 2008, 23).

Koska on olemassa useita erilaisia verkkolaskustandardeja, on operaattorin rooli verkkolaskuprosessissa tärkeä, sillä se tarvittaessa muuntaa lähettäjäyrityksen verkkolaskun muodon vastaanottajalle sopivaksi (Kurki ym. 2011, 10). Operaattoreiden rooli ja toiminta-alue on suhteellisen laaja, sillä niiden palveluntarjonta ulottuu parhaimmillaan yrityksen talousprosessien automatisoinnista aina koko toimitusketjun hallintaan. Operaattori voi olla mukana esimerkiksi verkkokauppojen ja sähköisten tilausjärjestelmien toiminnassa. (Kurki ym. 2011, 37.) Sähköisen laskutuksen ohjelmiston tarjoaja on päävastuussa tietoteknisen puolen sujuvuudesta, kuten päivityksistä sekä tietoturvasta (Helanto ym. 2013, 5).

Perinteinen operaattori tarjoaa pankkeja laajemmin verkkolaskupalveluja, sillä pankit eivät pysty muutamaaan laskuaineistoa eri laskutusformaatteihin, eikä muodostamaan tai välittämään erillistä laskukuvaa tai liitetiedostoja (Ensiasteleet verkkolaskutukseen 2005, 1). Kaikki operaattoritkaan eivät välttämättä pysty välittämään verkkolaskun lisäksi erillisiä liitteitä, vaan ne on lähetettävä osana laskun kuvaa. Tässä tilanteessa

laskusta ja liitteistä koostuva verkkolasku käsitellään samalla tavalla kuin monisivuinen lasku, ja operaattori osaa välittää tarvittavat liitteet vastaanottajalle. (SOK Talous 2014.)

3.4.3 Verkkolaskustandardit

Verkkolaskustandardia kutsutaan usein hieman eri nimityksillä, kuten esimerkiksi verkkolaskuformaatti ja verkkolaskun muoto. Kaikki termit kuitenkin tarkoittavat samaa asiaa, eli verkkolaskun yksilöivää esitystapaa tai laskun sisällön tietokenttien esittämistä (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005; Kurki ym. 2011, 9). Eri verkkolaskujen muotojen välillä on eroja, ja operaattorin toiminta vaikuttaa myös formaattien käyttäytymiseen. Kaikki verkkolaskustandardit kuitenkin välittävät kaikki oleelliset tiedot vastaanottajalle ja erot eri standardien välillä keskittyvät lähinnä yksityiskohtiin, kuten lisätietokenttiin ja laskun kuviin (Kurki ym. 2011, 10).

Suomessa käytetyimpiä verkkolaskustandardeja ovat Finvoice, TEAPPSXML sekä eInvoice (Anttonen & Hakonen 2010, 146). Lähes kaikki käytössä olevat laskutusohjelmat voivat tehdä ja vastaanottaa Suomen Pankkiyhdistyksen kehittämään verkkolaskumäärittelyyn, Finvoice-standardiin, perustuvia verkkolaskuja (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005; Kehittyvä osuuskunta – kysyvä työkirja pienosuuskunnille 2007, 19). TEAPPSXML on Tiedon esitystapa verkkolaskuille, kun taas eInvoice on Pohjoismaisen verkkolaskukonsortion verkkolaskumäärittely (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005). Edellä mainittujen formaattien lisäksi on olemassa mm. Postin oma PostiXML ja VaLo-definition, joka kattaa pääasiassa vaihto-omaisuuteen ja logistiikkaan liittyvät laskut (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005).

Verkkolaskuja välittävien pankkien käytössä on pääosin ainoastaan Finvoice-standardi, eikä välitettävän laskun mukaan saada liitteitä. Jotkut välittäjät kuitenkin pankkeja lukuun ottamatta välittävät kyseisen formaatin laskujen liitteitä, mutta aina liitteen vastaanotto ei ole taattu. (Verkkolaskuttaminen 2012.) Finvoicen rinnalle on noussut muitakin verkkolaskuformaatteja, kuten edellä mainittu ja suhteellisen suosittu Tiedon TEAPPSML-standardi. Kukin standardi pyrkii korjaamaan toisen vaihtoehdon puutteita, ja toisaalta myös ajamaan omia etujaan. (Kurki ym. 2011, 9.)

Verkkolaskujen peruseriaate on eri tietokenttien hyödyntäminen. Verkkolaskun tietokenttiä ovat mm. lähettäjän nimi, osoite, myytävä tuote ja sen hinta sekä laskun loppusumma. (Kurki ym. 2011, 9.) Laskulla on oltava vähintään EU:n arvoisädirektiivin mukaisten tietojen lisäksi laskun otsikkotiedot sekä operaattorin vaatimat tunniste- ja yksilöintitiedot (Lahti & Salminen 2008, 88).

Verkkolaskuja käsitellessä tulee väistämättä vastaan termi XML (*Extensible Markup Language*), joka on standardiperhe ja sillä luodaan lopullisia standardeja. Yksikertaisesti sanottuna lasku, joka on muodostettu laskutusohjelmalla ja on verkkolaskutukseen soveltuva, on XML-muotoinen ja sen yhteydessä on mahdollisesti PDF- tai HTML-muotoinen laskun kuva. (Verkkolaskuttaminen 2012; Kurki ym 2011, 11.) XML ei itsessään vaikuta siihen, miltä lasku visuaalisesti näyttää, vaan se ilmaisee laskun tiedot tekstimuodossa (Introduction to XML 2014). Liitteessä 9 on nähtävillä pieni ote XML-koodia, ja miten se näkyy käytännössä esimerkkimyyntilaskulla.

3.4.4 Verkkolaskuprosessi

Verkkolaskuprosessissa on monta eri vaihetta, jotka voivat poiketa hieman esimerkiksi operaattorista tai yrityksestä johtuen, mutta pääasiassa periaate on kaikilla verkkolaskuilla sama: yrityksessä tehty lasku lähetetään operaattorille tai pankille, joka välittää sen eteenpäin vastaanottavalle yritykselle. Verkkolaskutus onnistuu, mikäli sekä lähettävällä että vastaanottavalla yrityksellä on käytössään verkkolaskujen lähetyks- ja vastaanottopalvelu (Opus Capita 2014). Tämän lisäksi sekä laskun lähettävällä että vastaanottavalla yrityksellä on oltava voimassaoleva sopimus jonkin verkkolaskuoperaattorin tai pankin kanssa (Anttonen & Hakonen 2010, 146).

Lahden ja Salmisen (2008, s. 16.) mukaan verkkolaskutukseen liittyvissä prosesseissa, kuten esimerkiksi osto- ja myynti-, matka- ja kululaskuprosesseissa on selkeästi tunnistettavat vaiheet. Maksuliikenne on tiukasti sidottuna edellä mainittuihin prosesseihin, ja pääkirjanpito toimii prosessien yhdistäjänä ja kokoajana. Liitteessä 1 on esitetty verkkolaskuprosessi graafisesti ja mahdollisimman yksinkertaisesti sekä myynnin että oston näkökulmasta Lahden ja Salmisen (2008, 51–89), Helannon ym. (2013, 44–46) ja Kurjen ym. (2011, 24–27) teoksia sekä Tietoyhteiskunnan Kehittämiskeskuksen Verkkolaskuohjetta (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005, 5) mukaillen. Punaisella pohjalla olevat alueet kuvastavat myyjän prosesseja, kuten laskun laadintaa ja lähetyks-

tä, ja sinisellä pohjalla olevat alueet kuuluvat ostajan tehtäviin, kuten laskun vastaanotto ja hyväksyntä. Kuvan keskellä näytetään operaattorin tai pankin asema verkkolaskutuksen kannalta tiedon välittäjänä.

Myyntilaskut laaditaan laskutusohjelmassa normaaliin tapaan, mutta paperille tulostuksen sijaan ne ns. ”tulostetaan” eli laskutetaan verkkolaskuina, mikäli asiakkaan osoitetiedoissa on ilmoitettu verkkolaskuosoite (Kurki ym. 2011, 23). Laskutusohjelma muodostaa laskun perusteella viennit ensin myyntireskontraan ja sen jälkeen kirjanpitoon automaattisesti (Kurki ym. 2011, 24; Lahti & Salminen 2008, 88). Laskukopio arkistoidaan yrityksen sähköiseen arkistoon, josta sen löytää vaivattomasti myöhempää tarkastelua varten (Helanto ym. 2013, 52). Maksuviitteiden ja tiliotteiden sähköinen haku pankista päivittäin pitää myyntireskontran ajan tasalla sekä nopeuttaa mahdollisia perintätoimia (Helanto ym. 2013, 44).

Kun myyntilasku laskutetaan yrityksen järjestelmästä, siirtyy se operaattorin välitettäväksi. Tässä vaiheessa lasku on siis yleensä XML-muodossa ja sen yhteydessä on PDF- tai HTML-muotoinen laskun kuva sekä mahdolliset laskun liitteet. Mikäli laskun formaatti vastaa ostajan formaattivalmiuksia, operaattori välittää sen suoraan ostajalle. Aina ostaja ei kuitenkaan pysty vastaanottamaan lähetettyä myyntilaskua, joten se on muunnettava oikeaan formaattiin. Muunnon suorittaa operaattori. Joissakin tapauksissa lasku täytyy välittää edelleen toiselle operaattorille tai pankille, sillä esimerkiksi Finvoice-standardin verkkolaskut on pääasiassa pankkien välitettävänä. (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005, 5.)

Kun operaattori tai pankki on välittänyt laskun vastaanottajalle, noudetaan ostolasku pankin tiliotteiden tai viitesierojen tavoin yrityksen taloushallinnon järjestelmään, jossa se automaattisesti päivittyy yrityksen ostoreskontraan sekä tiliöityy oikeille kuluille ja kustannuspaikoille vastaanottajan kirjanpitoon (Kurki ym. 2011, 24; Lahti & Salminen 2008, 62). Samanaikaisesti kopio laskusta tallentuu yrityksen sähköiseen arkistoon. Tämän jälkeen lasku tarkastetaan ja lähetetään mahdollisesti kiertoan, jossa laskun käy läpi yksi tai useampi yrityksen työntekijä. Kun lasku on todettu aiheelliseksi ja oikeelliseksi, se maksetaan normaaliin tapaan joko erillisen tai taloushallinnon järjestelmään sisäänrakennetun pankkiohjelman kautta.

4 VERKKOLASKUTUS OPA MUURIKKA OY:SSÄ

Toimeksiantajani, Opa Muurikka Oy, on suomalainen kettiö-, sauna- ja ulkoruanlaitto-tarvikkeiden valmistaja sekä maahantuoja ja -viejä, jonka pääkonttori toimii Mikkelin tehtaassa yhteydessä (Kauppalehti 2014). Lisäksi yrityksellä on myymälöitä Mikkelissä, Helsingissä, Heinolassa ja Lappeenrannassa sekä ulkomailla, vaikka tärkein markkina-alue onkin Suomi (Mainostoimisto Groteski 2014; liite 7). Maantieteellisesti markkina-alue voidaan karkeasti jakaa Suomen lisäksi muihin pohjoismaihin, Itä- ja Keski-Eurooppaan, Länsi-Eurooppaan sekä muihin maihin, joista tärkeimpiä Suomea lukuun ottamatta ovat muut pohjoismaat sekä muut maat (liite 7).

Yrityksen liikevaihto oli vuonna 2013 lähes 7 miljoonaa euroa, ja voittoa Opa Muurikka teki lähes 373 000 euroa (liite 4). Liikevaihdon kasvu oli edelliseen vuoteen verrattuna hillitty, 7,9 prosenttia, mutta liikevaihdon kohtalaisen kasvun ansiosta yrityksen tulos kasvoi selvästi edellisvuoteen verrattuna (Opa Muurikka Oy:n liikevaihdon kohtalainen kasvu toi selvän tulosparannuksen 2014). Henkilöstöä yhtiössä on yhteensä 24 kappaletta, joista 13 on toimihenkilöitä ja 11 työntekijöitä. Henkilöstön määrä ei ole muuttunut edellisvuoteen verrattuna. (Liite 7.)

Kun Opa Muurikka Oy otti käyttöön Lemonsoft-toiminnanohjausjärjestelmän vuonna 2010, yritys alkoi tehdä jo alustavia suunnitelmia verkkolaskutukseen liittyen. Koska Opa Muurikalla oli jo ennestään verkkolaskutukseen soveltuva ohjelmisto, oli sähköisen laskutuksen aloittaminen helppoa ja luontevaa. Yrityksen oli helppo lähteä aloittamaan verkkolaskutusta, koska sillä oli useita yhteistyökumppaneita, jotka jo ennestään käyttivät verkkolaskuja. Näin ollen Opa Muurikalla oli ympärillään vankka tukiverkosto, joka auttoi verkkolaskutuksen aloittamisessa. Yrityksen sisäinen halu aloittaa verkkolaskutus sekä ulkoiset tekijät, kuten myyntipuolen pyynnöt ja kyselyt verkkolaskutuksesta, vahvistivat laskutukseen siirtymistä, ja lopullinen myönteinen päätös tuli yhtiön toimitusjohtajalta.

Yrityksellä oli jo ennestään tiedonvälityssojimus oman operaattorinsa kanssa, johon sisältyi verkkolaskutusvalmius, eli erillistä sojimusta operaattorin kanssa ei tarvinnut tehdä. Myöskään suuria lisähankintoja ei tarvittu, sillä kaikki tarvittavat tietotekniset valmiudet jo löytyivät. EDI-laskutuksen kautta yrityksellä on ollut jo ennestään ko-

kemusta sähköisestä tiedonsiirrosta, minkä ansiosta verkkolaskutukseen siirtyminen onnistui luonnollisesti.

Verkkolaskujen varsinainen käyttöönotto oli keväällä 2012. Laskujen vastaanotto ei kuitenkaan alkanut ongelmitta. Opa Muurikka kokeili laskujen vastaanottoa toisen verkkolaskujen kanssa toimivan yrityksen kanssa, mutta testilaskut eivät onnistuneet. Laskujen välittämisessä ja sisällössä oli ongelmia, sillä lasku ei näkynyt oikein tai tullut lainkaan perille. Ongelmat kuitenkin saatiin ratkaistua ja verkkolaskujen vastaanotto toimimaan.

Myyntilaskujen lähetys oli ostolaskujen vastaanottoa helpompaa, eikä myynnin puolella ollut ostolaskujen tapaisia ongelmia. Syksyllä 2012 lähetettiin ensimmäinen verkkolaskumuodossa oleva myyntilasku ja keväällä 2013 vastaanotettiin ensimmäinen ostolasku XML-muodossa. Vastaanotto ei kuitenkaan ollut täydellinen, sillä verkkolaskun kuva ei näkynyt normaalin laskun tapaan pdf-muodossa. Opa Muurikalta lähetetyt laskut näkyvät sekä verkkosivulla että pdf-muodoissa, kuten verkkolaskut yleensä näkyvät.

Myyntilaskun muodostus ja lähetys

Opa Muurikka luo myyntilaskunsa omassa toiminnanohjausjärjestelmässään, jolloin laskulle kirjataan kaikki tarvittavat tiedot, kuten esimerkiksi laskutus- ja toimitusosoite, laskun toimitus- ja eräpäivä, toimitustapa, myyjän ja yhteyshenkilön tiedot sekä laskutettavat tuotteet ja niiden summat. Edellä mainitut tiedot näkyvät laskulla vastaanottajalle. Näiden tietojen lisäksi voidaan syöttää erillisiä sisäisiä tietoja, kuten mm. laskun laatija, mikä auttaa esimerkiksi mahdollisten epäselvyytilanteiden ratkaisemisessa sekä myynnin seurannassa. Esimerkkimyyntilasku sekä pieni ote verkkolaskukoodia on nähtävillä liitteessä 9.

Kun laskulla on kaikki tarvittavat tiedot ja se on valmis lähetettäväksi, se laskutetaan. Tässä yhteydessä ohjelmisto päivittää automaattisesti myyntireskontran ja kirjanpitoilitt, eli lasku kirjautuu reskontraan avoimeksi odottamaan ostajan maksusuoritusta ja samanaikaisesti ohjelma lisää myynnin tuloslaskelmaan liikevaihdon kasvattamiseksi. Mikäli laskutettavalle asiakkaalle on määritelty verkkolaskutustiedot toiminnanohjausjärjestelmän asiakasrekisteriin, on lasku mahdollista lähettää vastaanottajalle sähkö-

köisesti. Tässä tilanteessa laskusta muodostuu verkkolaskuaineisto Opa Muurikan palvelimelle, josta se automaattisen tiedonsiirron yhteydessä välittyy eteenpäin Finvoice-verkkolaskumuodossa operaattorille eteenpäin välitettäväksi. Tiedonsiirto voi tapahtua tarvittaessa myös manuaalisesti, mutta Opa Muurikka on sopinut tiedonvälittäjänsä kanssa ajastetut automaattiset tiedonsiirrot useita kertoja päivässä, alkaen aamuviidestä. Tämä helpottaa laskutusta paljon, sillä automatisoidun tiedonsiirron ansiosta ei yrityksen tarvitse huolehtia yksittäisten laskujen välityksestä.

Sähköisen tapahtumasarjan ansiosta yrityksen on helppo ylläpitää omaa myyntireskontraansa ajan tasalla, eikä viivettä saamisten seuraamisessa ole käytännöllisesti katsoen lainkaan. Samalla kirjanpidon ajantasainen ylläpito on helpompaa, kun reskontrat päivittyvät automaattisesti. Tämän ansiosta manuaalinen työ vähenee huomattavasti, eikä inhimillisiä virheitä laskutusprosessissa pääse tulemaan niin helposti. Laskujen selailu ja myöhempi tarkastelu on vaivatonta, sillä laskutusjärjestelmän kautta tehtyjä laskuja voi selata helposti tilausnumerojärjestyksessä tai vaihtoehtoisesti käyttää monipuolista hakutoimintoa. Laskuja voi hakea myyntireskontrasta helposti esimerkiksi tilaus- tai laskunumeron, laskutus- tai toimitusosoitteen, myyjän tai viitteen perusteella. Tämän lisäksi laskut arkistoidaan automaattisesti Tieto Oyj:n omaan laskuhotelliin.

Ostolaskun vastaanotto ja kirjaus

Opa Muurikan tiedonvälittäjä siirtää operaattorin välittämät verkkolaskuaineistot automaattisesti yrityksen palvelimelle aina yön aikana, ja työpäivän aikana kirjanpitäjä noutaa ne Lemonsoftin järjestelmään muutamalla napinpainalluksella. Verkkolaskut näkyvät ohjelmassa samalla tavalla kuin käsin tiliöidyt paperiset ostolaskut, eli ohjelmiston ostoreskontraan siirtyy automaattisesti laskun kaikki tarpeelliset tiedot aina laskun lähettäjistä ostettuihin tuotteisiin. Tietoja ei siis tarvitse syöttää järjestelmään manuaalisesti. Saapuneet verkkolaskut tarkastetaan mm. tiliöntien osalta, sillä lähtävän yrityksen osoitetietoihin on taloushallinnon järjestelmässä määritelty automaattiset tiliöinnit. Mikäli esimerkiksi vesilaitokselta tulee lasku, se automaattisesti tiliöityy tuloslaskelman kulutilille kohtaan vesi ja jätevesi. Samanaikaisesti Opa Muurikan ostoreskontra päivittyy, ja saapunut lasku kirjautuu ostopuolelle avoimeksi odottamaan maksua.

Kun laskun oikeellisuus on tarkastettu, siirtyy se ostolaskujen kierrätysjärjestelmään. Laskujen tarkastukseen valtuutetut työntekijät määrittävät jokaiselle laskulle erikseen. Ostolaskusta vastaava työntekijä käy laskun läpi, ja tarvittaessa ilmoittaa mahdollisista korjauksista tai muutoksista kirjanpitäjälle toiminnanohjausjärjestelmän sisäisen viestiyhteyden kautta. Laskun tarkastuksen jälkeen se siirtyy toimitusjohtajalle hyväksyttäväksi, ja hyväksynnän jälkeen lasku voidaan laittaa eräpäivänä maksuun. Tarvittaessa lasku voidaan maksaa myös ilman hyväksyntää. Laskun maksu tapahtuu Lemonsoftiin rakennetun pankkiohjelman kautta.

Koska verkkolaskuprosessi on kokonaan sähköinen, säästää se paljon aikaa ja manuaalista työtä. Tämän lisäksi kaikki reskontran tiedot ovat aina ajan tasalla, minkä ansiosta esimerkiksi maksujen ja ostoporttien seuranta on varmaa ja helppoa. Tapahtumasarjan aikana tapahtuu monta asiaa lyhyessä ajassa, ja tekninen puoli voi olla yrittäjälle haasteellista ymmärtää, mutta verkkolaskutukseen perehtyneet ja siihen osallistuvat osapuolet, kuten operaattorit ja tiedonvälittäjät tekevät prosessista helposti ymmärrettävän ja yksinkertaisen käyttäen.

5 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSAINEISTO

Lähestyin tutkimustani aineistolähtöisen analyysin kautta, mikä tarkoittaa sitä, että rakensin työni pohjalle ensin teoriaa, jotta ymmärtäisin tutkimaani asiaa mahdollisimman syvällisesti ja monipuolisesti. Minulla ei ollut kovinkaan paljo aiempaa tietoa ja kokemusta sähköisestä laskutuksesta, joten tutkimukseni alkuvaiheessa aloitin teoreettisen tiedon haun ja aiheesta opiskelun. Kun minulla oli tarvittava pohjatieto itse tutkimuksen tekemiseen, aloin keräämään tarvittavaa aineistoa tutkimuksen toteuttamiseen.

5.1 Tutkimusmenetelmä

Kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusmenetelmällä tarkoitetaan kokonaista joukkoa erilaisia tulkinnallisia tutkimuskäytäntöjä ja se soveltuu tutkimukseen esimerkiksi silloin, kun ollaan kiinnostuneita tapahtumien yksityiskohtaisista rakenteista (Metsämuuronen 2006, 83–88). Kvalitatiivinen tutkimus keskittyy merkityksien selvittämiseen ja niiden ymmärtämiseen, minkä vuoksi tutkimuksessa otetaan huomioon usein suhteellisen pieni ja harkinnanvarainen tapausotanta, ja pyritään analysoimaan sitä

mahdollisimman perusteellisesti (Eskola & Suoranta 2005, 18; Varto 1992, 24). Laadullinen tutkimus pyrkii tulkitsemaan asiayhteyksiä ja auttamaan eri näkökulmien ymmärtämisessä (Hirsjärvi & Hurme 2000, 22).

Tutkija on usein kvalitatiivisessa tutkimuksessa hyvin vahvasti mukana ja osallistuvana osapuolena, vaikka tämä ei olekaan ehdoton edellytys tutkimuksen kannalta. Tätä kautta voidaan tavoittaa tutkittavien oma näkökulma, mutta tutkijan suhtautuminen ja objektiivisena pysyminen voi olla haasteellista. (Eskola & Suoranta 2005, 16–17.) Laadulliselle tutkimukselle on myös olennaista se, että tutkimus elää tutkimushankkeen mukana, ja saadun tiedon lisääntyessä myös tutkimusongelma tarkentuu. (Eskola & Suoranta 2005, 15.)

Tieteellinen tutkimus jakautuu kahteen pääosa-alueeseen: empiiriseen ja rationaaliin tutkimusalaan. Empiirinen eli kokemusperäinen tutkimus keskittyy havaintojen ja kokeilun kautta tulleisiin tietoihin, kun taas rationaalinen eli järkiperäinen painottuu loogiseen päättelyyn ja käsitteiden määrittelyyn. Empiirisen tutkimuksen kohteena ovat henkilön tekemät havainnot, joiden pohjalta tehdään yleistyksiä. (Itä-Suomen yliopisto 2012.) Syvälinen kirjallisuuteen ja aiempaan teoretiseen perehtyminen auttaa tutkimusongelman rajaamisessa ja täsmentämisessä (Hirsjärvi & Hurme 2000, 13). Tutkimus vaatii paljon jo olemassa oleviin tutkimustuloksiin perehtymistä, aineiston keräämistä ja käsittelyä sekä tulosten huolellista analysointia (Empiirinen tutkimus 2009).

Valitsin laadullisen tutkimusmenetelmän tutkimukseni toteutukseen, sillä uskoin sen auttavan työtäni ja tukevan tutkimusprosessia määrällistä tutkimusmenetelmää paremmin. Pystyin hyödyntämään jo aiemmin työkokemuksen kautta saamaani tietoa tutkimustani tehdessä. Tiesin jo ennestään mm. kuinka toimeksiantajayritykseni toiminnanohjausjärjestelmä toimii ja kuinka sekä myynti- että ostolaskujen kirjaus tapahtuu, eli pystyin hyödyntämään myös empiiristä tutkimusta työssäni. Tutkimukseni alkuvaiheessa suunnittelin hyödyntäväni myös määrällistä eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää esimerkiksi kyselyn muodossa, jotta työstäni olisi tullut monipuolinen ja tuloksista mahdollisimman luotettavat, mutta päätin keskittyä ainoastaan laadullisen tutkimusmenetelmän hyödyntämiseen.

5.2 Tutkimusaineisto ja sen hankinta

Yksinkertaistetusti ilmaistuna laadullisella aineistolla tarkoitetaan aineistoa, joka on tekstiä (Eskola & Suoranta 2005, 15). Aineistoa myös käsitellään kokonaisuutena, ja sen rajaaminen on laadullisessa tutkimuksessa erittäin tärkeää (Alasuutari 2007, 38; Eskola & Suoranta 2005, 19). Kvalitatiivisella tutkimusmenetelmällä on useita erilaisia tiedonhankinnan strategioita tai tutkimuksen toteutustapoja, kuten tapaustutkimus (eng. *case study*), fenomenologinen tutkimus, etnografinen tutkimus, aineistopohjainen tutkimus (eng. *Grounded Theory*), toimintatutkimus, diskurssianalyysi ja narratologia sekä fenomenografia (Metsämuuronen 2006, 90–110). Strategioiden monipuolisuuden ansiosta laadullinen tutkimus voi kytkeytyä eri tieteenfilosofisiin suuntauksiin, ja osa strategioista voi liittyä hyvinkin kiinteästi johonkin tiettyyn analyysitapaan, osa taas voi väljästi liittyä useampaan menetelmään yhtä aikaa (Jyväskylän Yliopisto 2014).

Lähes kaikki laadullisen tutkimusmenetelmän strategiat käyttävät lähestymistapanaan tapaustutkimusta, minkä vuoksi tapaustutkimusta voidaan pitää keskeisenä kvalitatiivisen menetelmän tiedonhankinnan strategiana (Metsämuuronen 2006, 92). Tapaustutkimus sallii yleistyksien teon, ja sen tuotoksina saadaan kuvailevaa materiaalia, josta voidaan tehdä erilaisia tutkintoja. Tutkimuksen lähtökohta on usein toiminnallinen ja niiden tuloksia voidaan soveltaa myös käytännössä (Metsämuuronen 2006, 91). Aineistonkeruumenetelmiä laadullisessa tutkimuksessa on useita erilaisia, kuten mm. haastattelut, havainnointi, päiväkirjat, elämäkerrat jne. Aineistojen koot ovat yleensä suhteellisen pieniä, ja ne analysoidaan pääasiassa teoria- tai aineistolähtöisesti tai näiden yhdistelmänä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Metsämuuronen (2006, 112) viittaa teoksessaan Hirsjärven ja Hurmeen teoriaa haastattelun eri lajeista. Haastattelu yleisesti on suunniteltua ja päämäärähakuista. Tämän lisäksi haastattelut voivat olla joko terapeutisia tai tiedonhankintahaastatteluja. Tiedonhankintaan liittyvät haastattelut jakautuvat edelleen käytännön haastatteluihin sekä tutkimushaastatteluihin. (Metsämuuronen 2006, 112.) Haastattelututkimuksessa on kuitenkin otettava huomioon se mahdollisuus, että saatu tieto saattaa olla virheellistä. Tuloksiin liittyy aina tulkintaa, eikä saatuja tuloksia voi aina suoraan yleistää. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 12.)

Pääasiassa painotin aineiston hankinnassa haastattelujen tekemiseen. Halusin haastattelujeni kautta hankkia tietoa niin käytännön kuin teoriankin puolelta, sillä tätä kautta sain yhdistettyä tutkimusta varten tekemäni teorialueen käytännössä toteutuvaan verkkolaskutukseen. Haastattelutyyppejä on useita erilaisia, mutta itse käytin keskustelunomaista avointa haastattelua.

Toteutin tutkimukseni tapaustutkimuksen muodossa, sillä sitä kautta sain parhaiten selville senhetkisen laskutustilanteen ja pystyin tarvittaessa osallistumaan laskutuksen jatkokehitykseen. Keräsin aineistoa tutkimustani varten haastattelujen, havainnoinnin, kirjallisuuden sekä painamattomien lähteiden avulla. Haastattelin toimeksiantajayritykseni kirjanpitäjää sekä myyntiassistenttia, jotka ovat pääasiassa vastuussa sähköiseen laskutukseen siirtymisessä ja sen jatkumisessa.

Toimeksiantajani kirjanpitäjä sekä myyntiassistentti olivat luotettavimmat tiedonlähteeni, sillä he ovat päivittäin tekemisissä laskutuksen kanssa. He osasivat kertoa oman näkökulmansa sähköiseen laskutukseen siirtymisestä ja siitä, miten se on vaikuttanut heidän työhönsä. Myyntiassistenttia haastattelin myös sen vuoksi, koska hän on yleensä yhteydessä toimeksiantajani IT-järjestelmäpalvelijan kanssa, ja hän osaa mm. perustella syitä sähköiseen laskutukseen siirtymisestä sekä laskutuspalvelun tarjoajasta.

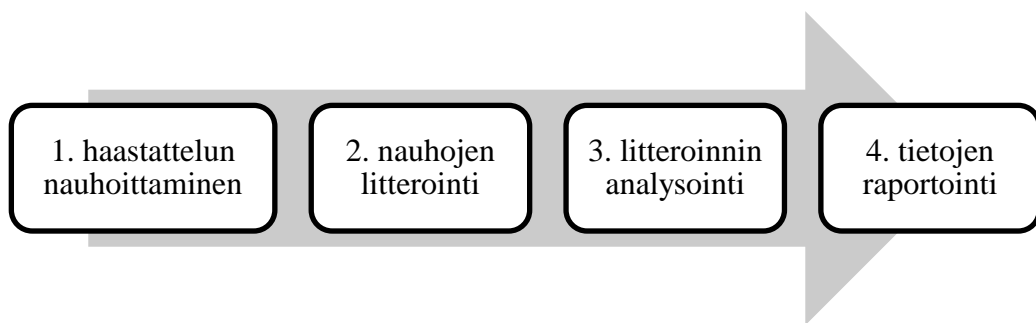
Haastattelin Opa Muurikan myyntiassistenttia sekä kirjanpitäjää yrityksen toimitiloissa Mikkelissä 17. päivä lokakuuta 2013 sekä 27. päivä toukokuuta 2014. Lokakuussa tein verkkolaskutuksen alkutilanteeseen painottuvan haastattelun, jossa pyrin saamaan tietoa laskutuksen aloittamiseen liittyvistä asioista, kuten siihen tarvittavista edellytyksistä ja senhetkisestä tilanteesta, kun verkkolaskutus yrityksessä oli jo aloitettu, mutta oli silti vielä alkuvaiheessa. Toukokuun haastattelun yhteydessä taasen painotin käytännön toteutukseen ja verkkolaskutuksen tuomiin hyötyihin sekä mahdollisiin ongelma-kohtiin. Molempien haastatteluiden yhteydessä kysyin verkkolaskutuksessa mukana olleilta työntekijöiltä yhteensä noin 45 kysymystä, jotka ovat nähtävillä liitteissä 2 ja 3.

Koska olin osa-aikaisena työntekijänä toimeksiantajani yrityksessä, pystyin havainnoimaan sähköiseen laskutukseen siirtymistä henkilökohtaisesti ja ns. reaaliajassa. Tein kirjanpidon töitä yrityksessä silloin tällöin, jolloin olin automaattisesti osallisena sähköisessä laskutuksessa. Tämän vuoksi tein osallistuvaa havainnointia, mutta koska

kirjanpidon tehtäviä ei minulla yleensä ollut kovin paljoa, olin enemmän tutkijan kuin toimijan roolissa havainnointia tehdessäni.

5.3 Tutkimusaineiston analysointi

Laadullisen aineiston analyysin tarkoitus on luoda aineistoon selkeyttä ja siten tuottaa uutta tietoa tutkittavasta asiasta. Analyysillä pyritään tiivistämään aineisto kadottamatta sen sisältämää informaatiota. (Eskola & Suoranta 2005, 137.) Laadullisessa tutkimuksessa on myös olemassa useita erilaisia analyysitekniikoita, vaikka vain harva niistä on standardoitu. Yhtä ja oikeaa analyysitapaa ei siis ole olemassa. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 136.) Haastatteluaineiston varsinainen analyysi yleensä merkitsee tiivistämistä, luokittelua, tekstin ajallista ja sosiaalista järjestämistä sekä tulkintaa (Kvale 1996, 189).

KUVA 2. Haastatteluanalyysin vaiheet (Have 1999, 48)

Have suosittelee haastattelun analysointiin kuvassa 4 nähtävää neliosaista menettelytapaa. Ensimmäisenä haastattelu nauhoitetaan kokonaisuudessaan, ja samalla tutkija voi tehdä omia muistiinpanojaan, eli kenttämuistiinpanoja (Haastatteluaineiston kokoaminen 2014). Tämän jälkeen nauhoitus litteroidaan eli kirjoitetaan puhtaaksi tekstiksi. Tämä auttaa litteroinnin analysoinnissa, sillä tutkijan ei tarvitse tässä vaiheessa kuunnella nauhoituksiaan useaan kertaan läpi, ja tulokset on helpompi raportoida. (Have 1999,48.) Haastattelu voidaan myös jäsenellä etukäteen eli strukturoida, joka edesauttaa olennaisten kysymysten esittämistä johdonmukaisessa järjestyksessä (Haastatteluaineiston kokoaminen 2014).

Hirsjärvi ja Hurme (2000, 136) erittelevät laadullisen analyysin pääpiirteet neljään eri osa-alueeseen haastattelututkimukseen liittyen: analysoinnin aloittaminen jo haastattelutilanteessa, aineiston analysointi sanallisessa muodossa, induktiivinen tai abduktiiv-

vinen päättely sekä erilaiset analyysitekniikat. Mikäli analyysi aloitetaan jo haastatteluvaiheessa, on havaintojen teko helppoa esimerkiksi seuraamalla ilmiöiden ja vastausten toistuvuutta ja jakautumista. Kerätty aineisto myös säilyy yleensä aina sanallisena ja mahdollisesti alkuperäisessä muodossa. Tutkimuksessa voidaan keskittyä joko aineistolähtöisyyteen, eli induktiiviseen päättelyyn, tai teoreettisten johtojen täsmentämiseen ja todentamiseen aineiston avulla, eli abduktiiviseen päättelyyn.

Teemoitin tekemäni haastattelut viiteen eri osa-alueeseen: verkkolaskituksen aloitus ja sen edellytykset, käytännön toteutus, hyödyt, ongelmatilanteet ja tietosuoja sekä tulevaisuus ja kehittämissuunnitelmat. Sekä alku- että lopputilanteen haastattelut on jaoteltu edellä mainittuihin osa-alueisiin, jotta tutkimusaineistosta saataisiin laaja ja kattava. Pyrin haastattelun yhteydessä saamaan mahdollisimman paljon tietoa, joten varsinaisen haastattelukysymyksen yhteydessä pystyi olemaan myös kysymyksen ulkopuolista tietoa. Kaikki haastattelun vastaukset kuitenkin sisältyvät laatimiini teemoihin.

Verkkolaskituksen aloitusta ja siihen liittyviä edellytyksiä koskien pyrin saamaan vastauksia mm. siihen, miten verkkolaskutus yrityksessä on lähtenyt käyntiin ja kuinka helppoa se on ollut. Käytännön toteutuksen osalta keskityin mahdollisimman tarkkaan tiedonsaantiin esimerkiksi operaattorin toiminnan, verkkolaskutusasiakkaiden tietojen, arkistoinnin, ohjelmiston toimivuuden sekä itse verkkolaskun käytön osalta. Käytännön toteutuksen ohella kysyin myös mahdollisista ongelmatilanteista, kuten järjestelmän häiriöistä. Samalla sivusin tietosuoja-asioihin liittyviä asioita, eli mm. arkaluotoisten tietojen vuotamista. Pyrin keskittymään haastatteluiden yhteydessä pääasiassa verkkolaskituksen hyötyjen ja verkkolaskituksen ansiosta tulleiden muutosten selvittämiseen, sillä halusin tietää, onko verkkolaskutuksesta yritykselle hyötyä, ja missä muodoissa hyödyt mahdollisesti näkyvät.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tässä luvussa keskityn pääasiassa haastatteluista esille tulleisiin seikkoihin, jotka vaikuttavat verkkolaskituksen hyötyihin ja niiden toteutumiseen Opa Muurikka Oy:ssä. Osa hyödyistä on kuitenkin havainnoinnin kautta tulleita huomioita, joita ei välttämättä haastatteluiden yhteydessä ole tullut esille. Haastattelut on luettavissa liitteistä 2 ja 3.

Päällimmäisenä hyötynä verkkolaskutus on nostanut ajan säästämisen varsinkin myyntilaskutuksen puolella. Myös ostolaskujen käsittely on nopeutunut verkkolaskutuksen käyttöönoton ansiosta, vaikka se vaatiikin edelleen jonkin verran tarkistustyötä epävarmuuden vuoksi. Merkittävää ajansäästöä sähköinen laskutus ei ole siis tuonut ostolaskutukseen. Ajan säästämisen ansiosta työntekijöillä on mahdollisuus käyttää enemmän aikaa tuottavampiin töihin. Rutiinityöt ja inhimilliset virheet ovat vähentyneet automatisoinnin ansiosta, ja työn mielenkiintoisuus on parantunut.

Toinen useasti esille tullut verkkolaskutuksen hyöty on kustannusten aleneminen. Myynnin puolella tämä tarkoittaa käytännössä tulostus- ja postituskulujen pienentymistä. Verkkolaskutus on edullisempaa perinteiseen paperilaskutukseen verrattuna, mutta pieninä määrinä siitä ei yritykselle ole hyötyä. Mitä enemmän Opa Muurikalla on verkkolaskutusasiakkaita, sitä kannattavaa se yritykselle on.

Verkkolaskutus on tuonut yritykselle myös muita kustannuksiin liittyviä hyötyjä. Koska ostolaskuja vastaanotetaan sähköisesti, niitä ei ole tarvetta arkistoida niin paljoa entiseen verrattuna. Tätä kautta arkistomappien käytön tarve vähenee ja arkistointitilaa säästyy muille tositteille. Opa Muurikka on arkistoinut jo ennen verkkolaskutuksen käyttöönottoa myyntilaskunsa toiminnanohjausjärjestelmän palvelimelle, mistä ne on helppo etsiä myyntireskontran kautta useammankin vuoden ajalta. Verkkolaskutus ei siis ole tuonut tähän kovinkaan suurta muutosta, vaikka myyntilaskut arkistoidaankin myyntireskontran lisäksi myös operaattorin laskuhotelliin.

Yrityksen imago on myös muuttunut modernimmaksi verkkolaskutuksen käyttöönoton myötä, ja samalla yritys kehittyy niin sisäisesti kuin ympäröivän yhteiskunnankin mukana. Opa Muurikka siis niin sanotusti pysyy ajanhermolla. Monipuolinen toiminnanohjausjärjestelmä ja luotettava verkkolaskupalvelu takaavat Opa Muurikan asiakkaiden ja toimittajien laskujen turvallisen ja varman vastaanoton sekä lähetyksen. Uusien toimintatapojen löytämisen ja laskutusohjelman käytettävyyden paranemisen ansiosta yritys pystyy yhä tehokkaammin hoitamaan laskuttamiseen liittyviä työtehtäviä.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä luvussa erittelen edellä mainituista tuloksista tehtävät johtopäätökset, ja ehdotan mahdollisuuksia tulosten hyödyntämisessä käytännössä. Kerron myös tulosten yleistettävyydestä esimerkiksi muihin yrityksiin verrattuna sekä yleismaailmallisesti. Lopuksi ehdotan toimenpidesuosituksia tutkimuksen hyödyntämiseen sekä mahdollisiin jatkotutkimuksiin.

7.1 Verkkolaskutuksen hyödyt Opa Muurikka Oy:ssä

Sähköinen laskutus ja varsinkin verkkolaskutus tuovat sitä hyödyntävälle yritykselle erinäisiä hyötyjä aina paperitulosteiden vähenemisestä ja tätä kautta kustannusten pienentymisestä ajan säästöön ja toiminnan tehostumiseen. Minkä tahansa yrityksen näkökulmasta katsottuna verkkolaskutukseen siirtymisessä ensimmäisenä haetaan kulujen pienentymistä. Kuten Järvenpää ja Hänninen (2011, 36) teoksessaan mainitsevat, sähköinen laskutus on nopean kasvun vaiheessa. Verkkolaskutus on kuitenkin vielä suhteellisen uusi ilmiö yritysmaailmassa, joten verkkolaskupalveluja tarjoavia yrityksiä ei ole vielä kovinkaan paljoa, ja kilpailua näiden yritysten välillä ei ole tarpeeksi verkkolaskutukseen liittyvien hintojen laskemiseksi. Moni yritys joutuu investoimaan verkkolaskutukseen ryhtyessään uusiin ohjelmistoihin ja solmimaan sopimuksia operaattoreiden kanssa, jolloin kulut yrityksessä voivat hetkellisesti jopa kasvaa (Kurki ym. 2011, 33).

Opa Muurikan kannalta suurin lisäinvestointeihin ei kuitenkaan ollut tarvetta, sillä kaikki tarvittavat ohjelmistot ja valmiudet jo löytyivät. Laskutuksen hinnoittelu ei kuitenkaan ole vielä halutulla tasolla. Viisi kuukautta tavarantoimittajille ja muille laskuttajille lähetetyn tiedotteen jälkeen ostolaskutuksen saralla noin puolet kaikista ostolaskuja lähettävistä yrityksistä, eli noin 60 yritystä, lähetti Opa Muurikalle verkkolaskuja. Myynnin osalta verkkolaskuasiakkaita oli 79 kappaletta. Mikäli verkkolaskuasiakkaita olisi enemmän, olisi laskutus Opa Muurikalle kannattavampaa, sillä mitä enemmän verkkolaskuja vastaanotetaan ja lähetetään, sitä edullisemmaksi se yritykselle tulee. Verkkolaskutuksesta tulevien kulujen suuruus oli siis tutkimuksessani odottamaton, mutta ei kuitenkaan ylitsepääsemätön tapaus.

Minkä tahansa yrityksen kulujen pienentymisellä on vaikutusta myös laajemmassa mittakaavassa, ei ainoastaan Opa Muurikan kohdalla. Finanssialan keskusliiton tutkimuksessa Ympäristöystävällinen verkkolasku (2010) on kerrottu esimerkiksi verkkolaskun tuomista hyödyistä hiilijalanjäljen pienentämisen kannalta. Muun muassa myyntilaskun lähetys sähköisesti pienentää päästöjä yli puolet perinteiseen paperilaskuun verrattuna. Koska paperia tarvitaan entistä vähemmän, ei sitä tarvitse myöskään tuottaa niin paljoa. Tämä vähentää puiden hakkuuta, niiden kuljetuksesta aiheutuvia kuluja ja päästöjä, paperin tuottamisen yhteydessä ympäristöön pääseviä päästöjä, valmiin paperin kuljetuksesta aiheutuvia kuluja ja päästöjä, ja niin edelleen. Yksi yritys ei luonnollisesti vielä tee kovin suurta vaikutusta verrattuna esimerkiksi koko Suomen paperinkulutuksesta aiheutuviin haittoihin, mutta yksittäisen yrityksen siirtymisellä verkkolaskutukseen on positiivinen vaikutus muihin yhtiöihin, jotka hyvän esimerkin avustuksella voivat siirtyä sähköisen laskutuksen pariin. Opa Muurikka auttaa omalla esimerkillään muita yrityksiä verkkolaskutuksen käyttöönotossa ja ympäristön kuormittamisen pienentämisessä.

On selvää, että verkkolaskutus on tuonut Opa Muurikalle moniakin eri hyötyjä, joista kaikki ovat pääosin olleet odotettuja. Melkein kaikki verkkolaskutukseen perehtyneet asiantuntijat, kuten esimerkiksi Anttonen ja Hakonen (2010, 146), Kurki ym. (2011, 7) sekä Helanto ym. (2013, 33), mainitsevat verkkolaskutuksen päähyödyiksi kustannusten pienentymisen, ja tätä kautta toiminnan kannattavuuden kehittymisen sekä liikevoiton kasvun. Päädyin omassa tutkimuksessani samaan johtopäätökseen. Paperilaskujen vähennyttyä tulostuksen määrä on vähentynyt huomattavasti, jolloin paperin, tulostinmusteiden, kirjekuorien ja postitukseen liittyvien kulujen määrä on laskenut todella paljon. Tulostuksen vähennyttyä myös itse kopiokone on jäänyt vähemmälle käytölle laskutuksen puolesta, jolloin tulostimen huolto- ja käyttökulut pienentyvät automaattisesti. Arkistointiin kuuluvat kulut, kuten esimerkiksi arkistomappien hankinta, on pienentynyt myös paperin määrän vähentymisen ansiosta. Myynti- ja ostolaskut löytyvät sähköisessä muodossa yrityksen myyntireskontrasta, palvelimelta tai operaattorin laskuhotellista, eikä paperilaskuja sisältävät arkistomapit tai -laatikot vie tilaa yrityksen toimitiloissa. Arkistointi myös helpottuu huomattavasti, kun papereita ei tarvitse enää käsitellä manuaalisesti.

Sähköinen taloushallinto ja asioiden automatisointi on nykyään erittäin ajankohtaisia, ja näitä hyödyntävällä yrityksellä on usein nykyaikaisempi yrityskuva. Tämä mahdol-

listaa esimerkiksi uusien asiakassuhteiden solmimisen ja asiakaskunnan laajentamisen mm. nuorempiin sukupolviin. Pieneltä tuntuva muutos laskutuksessa voi siis jopa uusia ovia markkinoidenkin suhteen, mikä on toteutunut myös Opa Muurikan kohdalla yrityskuvan muuttuessa modernimmaksi. Esimerkiksi Helsingin seudun kauppakamari (2014) mainitsee verkkolaskun kehitysohjelmaan liittyen imago-kysymysten ja toimintatapojen kehittämisen olleen pääasialliset kannustimet sähköiseen laskutukseen siirtymisessä.

Laskutuksen automatisoinnin ja sähköistämisen ansiosta kirjanpidon ja myynnin laskutuksen työkuva muuttui hieman, mutta pääosin parempaan päin. Esimerkiksi Helanto ym. (2013, 48) mainitsee teoksessaan siitä, miten sähköinen taloushallinto vähentää myynteihin ja ostoihin liittyvien tietojen tallennukseen liittyvää ajankäyttöä. Opa Muurikan kohdalla mm. ostolaskujen kirjaamisessa ei mene yhtä paljoa aikaa entiseen verrattuna, vaikka tarkistustyö tämän saralla onkin lisääntynyt. Virheiden teon mahdollisuus on kuitenkin pienentynyt huomattavasti, sillä laskuja ei tarvitse kirjata manuaalisesti laskutusohjelmistoon. Myynnin puolella varsinkin aikaa on jäänyt enemmän muille töille, sillä esimerkiksi laskujen postituksesta ei tarvitse enää huolehtia, vaan laskujen toimituksesta vastaa yrityksen tiedonsiirtäjä ja operaattori. Monotonisen työn vähentyminen on tehnyt työskentelystä mielekkäämpää ja tehokkaampaa, ja aikaa on jäänyt muiden tuottavampien töiden tekoon.

7.2 Toimenpidesuosituks

Verkkolaskutuksen jatkaminen Opa Muurikalla on melkein väistämätöntä, sillä yritys on todennut sen toimivaksi toimintatavaksi. Mitä luultavimmin sitä myös kehitetään verkkolaskupalveluiden muuttuessa ja edistyessä, jotta yritys saisi parhaan mahdollisen hyödyn sähköisestä laskutuksesta. Mitä enemmän Opa Muurikka vastaanottaa ja lähettää verkkolaskuja, sitä kannattavampaa se yritykselle on. Tulevaisuudessa yritys voisi lähettää kaikki myyntilaskunsa asiakkaalle sähköisesti joko verkkolaskuna tai esimerkiksi postipalvelun tai sähköpostitse, jolloin paperisia myyntilaskuja ei käsiteltäisi lainkaan.

Toimeksiantajalle olisi hyödyllistä verrata kulujen määriä ennen ja jälkeen verkkolaskutuksen käyttöönoton, jotta sähköisen laskutuksen kehittäminen olisi tehokasta ja kannattavaa. Yritys voisi esimerkiksi pohtia, mitä kuluja vielä voisi pienentää ja miten

vähennys vaikuttaisi tuloihin. Myös ajankäytön seuraamisella pystyisi konkreettisesti näkemään, miten työnkuva on muuttunut laskutuksen puolella ja mitä hyötyjä siitä on yritykselle. Jo saavutettuja hyötyjä voisi listata ja kartoittaa, jotta sähköisen taloushallinnon ja laskutuksen, ja mahdollisesti muiden yrityksen toiminnan osa-alueita, voisi tehostaa edelleen.

Tutkimukseni tuloksia voisi hyödyntää esimerkiksi Opa Muurikan tavarantoimittajien ja muiden laskutusasiakkaiden avustamisessa verkkolaskutuksen aloituksessa. Työssäni on kerrottu laajasti verkkolaskutuksen peruserämuotoista ja toiminnasta, joten se sopisi hyvin verkkolaskutuksen aloittamista harkitsevalle yritykselle alustavaksi ohjeeksi sähköisen laskutuksen saralle. Verkkolaskutuksesta tietämättömälle henkilölle verkkolaskustandardit ja operaattorit voivat tuntua vierailta ja jopa pelottaviltakin, joten työni käytännönläheinen lähestyminen aiheeseen voisi madaltaa kynnystä tietotekniikan tehokkaassa hyödyntämisessä.

7.3 Tutkimuksen luotettavuus

Laadullisessa tutkimuksessa pääasiallinen luotettavuuden kriteeri on tutkija itse (Eskola & Suoranta 2005, 210). Varsinkin haastattelututkimukseen liittyy aina luotettavuuden vahva kyseenalaistaminen, sillä niissä on paljon tulkinnan varaa ja eri näkökulmia (Hirsjärvi & Hurme 2000, 35). Empiirisen tutkimuksen luotettavuus pyrkii tuottamaan totuudenmukaista tietoa jostakin tietystä osa-alueesta, johon tutkimuksessa etsitään vastausta (Puolimatka 2002, 467).

Koska tutkimukseni tulokset ovat pääsääntöisesti lähtöisin haastatteluistani keräämästä aineistosta, eivät ne välttämättä ole yleispäteviä ja kaikkia verkkolaskutusta hyödyntäviä yrityksiä koskevia. Tulokset kuitenkin ovat paikkansapitävät Opa Muurikka Oy:n kohdalla verkkolaskutuksen alkuvaiheissa. Saamiani tuloksia voidaan osittain yleistää myös muidenkin yritysten kohdalla, varsinkin verkkolaskutusta harkitsevilla tai sitä aloittavilla, vaikka luonnollisesti jokaisen yrityksen lähtökohdat laskutuksessa ja sen kehityksessä ovat yksilölliset. Jokainen yritys tulee hyötymään verkkolaskutuksesta jollakin muotoa, vaikka hyödyt eivät välttämättä ole samat kuin Opa Muurikka Oy:ssä.

Tutkimukseni luotettavuuteen vaikuttavat jonkin verran pohjalla oleva teoretieto sekä haastatteluistani saatava aineisto. Mikäli näistä löytyy joitakin virheitä tai väärinymmärryksiä, voi tutkimukseni luotettavuus horjua hieman. En kuitenkaan usko, että tämä seikka vaikuttaa oleellisesti työni kokonaisluotettavuuteen, sillä hain tietoa monesta eri lähteestä, ja olin itse havainnoimassa sähköisessä laskutuksessa tapahtuvaa etenemistä ja muutosta tutkimuksen alkuvaiheessa. On kuitenkin mahdollista, että esimerkiksi oman havainnointini kautta on jotakin tärkeää jäänyt pois tutkimuksestani, mutta haastattelut ja teoria-aineistoihin perehtyminen kuitenkin tukivat tutkimustani ja tekemiäni havainnoiteja.

Tein tutkimustani lähes puolentoista vuoden ajan kesästä 2013 lähtien, joten minulla oli paljon aikaa perehtyä aiheeseen ja tutkimuksen etenemiseen. Raportoin tutkimuksen etenemisestä kirjallisesti ylös tärkeimpiä päivämääriä ja asioita, jotka vaikuttivat tutkimukseeni. Pyrin myös tarkastelemaan saamaani aineistoa mahdollisimman kriittisesti, jotta saisin mahdollisimman luotettavat tutkimuksen johtopäätökset.

8 LOPUKSI

Vaikka verkkolaskutuksesta puhutaankin nykyään paljon, on se edelleen vasta kehitysvaiheessa. Yhteneviä ja kaikilla toimivia verkkolaskustandardeja ei vielä ole, ja sähköisen laskutuksen käyttöönotto on varsinkin pk-yritysten keskuudessa hidasta ja epävarmaa. Tämän takia verkkolaskutukseen perehtyminen ja siitä tehtävät tutkimukset ovat tärkeitä, jotta sähköinen laskutus kehittyisi ja siitä tulisi suositumpaa. Tämä on yksi syistä, minkä vuoksi päätin tutkia verkkolaskutuksen käyttöönoton toimivuutta ja siitä muodostuvia hyötyjä toimeksiantajayrityksessä.

Tutkimukseni on esimerkiksi hyvä markkinointikeino toimeksiantajalle, sillä tekemäni tutkimuksen kautta yrityksen eri sidosryhmät saavat tietoa Opa Muurikan käyttämästä verkkolaskutavasta, ja samalla tietoa yrityksestä. Tutkimukseni siis tavallaan markkinoi toimeksiantajaa yrityksen asiakkaiden ja toimittajien ulkopuolisille tahoille. Tutkimukseni on myös erinomainen sisäinen markkinointikeino yrityksen työntekijöille.

Kokemuksena tutkimuksen tekeminen oli yllättävän vaativa. Aloitin työn hyvissä ajoin kysymällä silloiselta työnantajaltani mahdollisia opinnäytetyön aiheita, sillä halusin tehdä opinnäytetyöni tutulle yritykselle. Eri tutkimusvaihtoehtoja oli monia,

mutta verkkolaskutus oli toimeksiantajalleni kaikista ajankohtaisin aihe, joten päätin lähteä perehtymään aiheeseen enemmän. Haastattelin Opa Muurikan kirjanpitäjää ja myyntiassistenttia, jotta saisin alustavan pohjan tutkimukselleni.

Kovinkaan paljoa en verkkolaskutuksesta ennen tutkimukseni alkua tiennyt, joten luin paljon aiheeseen liittyvää kirjallisuutta, artikkeleita ja verkkojulkaisuja viitekehystä samalla rakentaen. Aiheeseen perehtymisen aikana siirryin toiseen yritykseen töihin, minkä vuoksi havainnointini verkkolaskutukseen katkesi Opa Muurikalla. Ehdin kuitenkin olla tekemisissä henkilökohtaisesti varsinkin ostolaskujen puolella verkkolaskutuksessa.

Perehtymisvaihe aiheeseen kesti lähes vuoden, jonka jälkeen haastattelin toimeksiantajani työntekijöitä uudelleen saadakseni tietoa verkkolaskutuksen etenemisestä ja kehityksestä. Tätä kautta sain tietää tarkemmin esimerkiksi verkkolaskutuksen tuomista hyödyistä. Suhteellisen pitkän verkkolaskutuksen käytön ansiosta saamani tieto oli luotettavaa tutkimustani ajatellen. Melkein välittömästi toisen haastattelun jälkeen aloin kokoamaan tutkimustani kirjalliseen muotoon, ensin rakentamalla teoreettisen viitekehyksen ja tämän jälkeen perehtymällä saamaani tutkimusaineistoon. Tutkimusaineiston yhteenveto, analysointi ja prosessointi oli suhteellisen nopea ja yksinkertainen prosessi, sillä vahvan teorian ja pohjatietojen ansiosta pystyin kokoamaan oleellimmän tiedon tutkimukseeni kirjallisesti.

Tutkimustani voisi tulevaisuutta ajatellen jalostaa vielä hieman pidemmälle ja laajemmin. Koska keskityin työssäni lähinnä verkkolaskujen tuomiin hyötyihin laskutuksen alkuvaiheissa, voisi jatkotutkimuksissa keskittyä mm. hyötyihin pidemmälle vievän laskutuksen kannalta kohdeyrityksessä. Tutkimukseni olisi myös hyvä tuki minkä tahansa muun yrityksen verkkolaskuprosessin aloittamisen taustalla. Tällöin verkkolaskutuksen saralla aloitteleva yritys saisi hyvää pohjatietoa esimerkiksi tuleviin investointeihin ja odotettuihin tuloksiin.

Verkkolaskutuksen tutkimista pystyisi myös laajentamaan muihin sähköisen taloushallinnon alueisiin. Esimerkiksi sähköistä arkistointia ja sen käytännöllisyyttä sekä toimivuutta voisi tutkia tarkemmin. Työssäni on sivuttu myös muita sähköisen laskutuksen muotoja, kuten sähköpostitse lähetettäviä laskuja, joiden hyötyjä ja mahdollisia parannuskeinoja voitaisiin tutkia. Verkkolaskutuksen osalta voisi olla hyödyllistä sel-

vittää, millaisia hyötyjä se tuottaa esimerkiksi jonkin tietyn kaupungin tai maantieteellisen alueen sisällä, missä sitä käytetään eniten ja millä alueilla sen käytön lisääminen tai tehostaminen olisi kannattavaa.

Opa Muurikka Oy:ssä tutkimusta voisi jatkaa pienimuotoisesti esimerkiksi raporttiseurannan kautta, ja selvittää millaisia säästöjä verkkolaskutus tuo mm. vuositasolla postitus- ja tulostuskulujen saralla, tai miten ajankäyttö tehostuu sen ansiosta pidemmällä aikavälillä. Lisäksi yritys voisi perehtyä verkkolaskutuksen laajentamiseen esimerkiksi matkalaskujen prosessoinnissa. Opa Muurikka voisi myös lähettää asiakkailleen pienimuotoisen kyselyn, ja selvittää kuinka verkkolaskutus on onnistunut toimittajan ja asiakkaan välillä.

LÄHTEET

Alasuutari, Pertti 2007. Laadullinen tutkimus. Tampere: Vastapaino.

Alv-sääntöjä yksinkertaistetaan 2009. Euroopan komissio. WWW-dokumentti. http://ec.europa.eu/news/economy/090129_1_fi.htm. Päivitetty 29.1.2009. Luettu 17.6.2014.

Anttonen, Miia & Hakonen, Marika 2010. Taloushallinnon taitajaksi. Helsinki: WSOYpro Oy.

Basware 2014. E-Invoicing. WWW-dokumentti. <http://www.basware.com/solutions/e-invoicing>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 28.9.2014.

EDIBasics 2014. What is EDI? WWW-dokumentti. <http://www.edibasics.com/what-is-edi/>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 28.9.2014.

E-Invoicing 2014. Euroopan komissio. WWW-dokumentti. http://www.ec.europa.eu/internal_market/payments/einvoicing/index_en.htm. Päivitetty 30.1.2014. Luettu 28.9.2014.

E-Invoicing Basics 2014. A brief history. WWW-dokumentti. <http://www.einvoicingbasics.co.uk/what-is-e-invoicing/a-brief-history/>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 17.6.2014.

Empiirinen tutkimus 2009. Skepsis ry. WWW-dokumentti. http://www.skepsis.fi/ihmeellinen/empiirinen_tutkimus.html. Päivitetty 19.6.2009. Luettu 9.11.2014.

Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005. Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry (TIEKE). PDF-dokumentti. www.tieke.fi/download/attachments/9634574/Verkkolaskuohje.pdf?. Päivitetty 26.5.2005. Luettu 24.10.2014.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2005. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Finanssialan Keskusliitto 2007. Konekielinen tiliote – palvelukuvaus. PDF-dokumentti. http://www.fkl.fi/materiaalipankki/ohjeet/Dokumentit/Konekielinen_tiliote_palvelukuvaus.pdf. Päivitetty 31.8.2007. Luettu 17.6.2014.

Finvoice-verkkolasku 2014. Finanssialan Keskusliitto. WWW-dokumentti. <http://www.fkl.fi/verkkolasku/>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 26.10.2014.

Fu, Shiwa, Chung, Jen-Yao, Dietrich, Walter, Gottemukkala, Vibby, Cohen, Mitchell & Chen, Shyhkwei 2014. A Practical Approach to Web-Based Internet EDI. Abstracts.

Haastatteluaineiston kokoaminen 2014. Metodix. WWW-dokumentti. http://www.metodix.com/fi/sisallys/01_menetelmat/01_tutkimusprosessi/02_tutkimise

n_taito_ja_tiedon_hankinta/09_tutkimusmenetelmat/11_haastatteluaineiston_kokoaminen. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 9.11.2014.

Have, Ten 1999. Doing Conversation Analysis. A Practical Guide. Lontoo: SAGE.

Heeros Systems Oy 2014. Usein kysytyt kysymykset 2014. WWW-dokumentti.
<http://sahkoisentaloushallinnonkasikirja.fi/usein-kysytyt-kysymykset/>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 12.8.2014.

Helanto, Leena, Kaisaniemi, Tanja, Koskinen, Krista, Kuntola, Katja ja Siivola, Mikko 2013. Taloushallinto. Nyt – tilitoimistoammattilaisen opas sähköiseen taloushallintoon. Espoo: ProCountor International Oy.

Helsingin seudun kauppakamari 2014. Helsingin kauppakamarin verkkolaskun kehittämisohjelmassa olleet yritys-caset ja niiden reitit tavoitteen asettamisesta verkkolaskun käyttöönottoon. WWW-dokumentti.
http://www.helsinki.chamber.fi/edunvalvonta/hallitus_ja_valiokunnat/ict-valiokunta/verkkolasku-caset. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 23.11.2014.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2000. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Introduction to XML 2014. W3 Schools.com. WWW-dokumentti.
http://www.w3schools.com/xml/xml_what_is.asp. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 26.10.2014.

Itä-Suomen yliopisto 2012. Johdatus empiiriseen oikeustutkimukseen. PDF-dokumentti. http://wanda.uef.fi/oikeustieteet/luennot12-13/Jk_emp.oikeustut.2012opintomoniste.pdf. Päivitetty 27.11.2012. Luettu 9.11.2014.

Jyväskylän yliopisto 2014. Laadullinen analyysi. WWW-dokumentti.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/metodit/metodit/menetelmapolkuja/metodit/metodit/aineiston-analyysimetodit/laadullinen-analyysi>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 6.11.2014.

Järvenpää, Pentti & Hänninen, Jorma 2011. Paranna liiketoiminnan tuottavuutta tietotekniikalla. Tampere: Teknologiainfo Teknova Oy.

Kauppalehti 2014. Yrityshaku: Opa Muurikka Oy. WWW-dokumentti.
<http://www.kauppalehti.fi/yritykset/yritys/opa+muurikka+oy/15766092>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 7.8.2014.

Kehittyvä osuuskunta – kysyvä työkirja pienosuuskunnille 2007. Idekoop Osuuskunta, Osuustoiminnan kehittäjät – Coop Finland, Pellervo-Seura ja Sataosaajat Osuuskunta. PDF-dokumentti.
http://www.pellervo.fi/storage/tietopankki/kehittyva_osuuskunta.pdf?a7c382. Päivitetty 4.12.2007. Luettu 24.10.2014.

Kirjanpitolausautokunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 2011. Kirjanpitolausautokunta. PDF-dokumentti.
[http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6e7df338f7ac91c4c22578550029471e/\\$FILE](http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6e7df338f7ac91c4c22578550029471e/$FILE)

/KILA%20menetelm%C3%A4ohje%2001%2002%2011).pdf. Päivitetty 1.2.2011. Luettu 27.2.2014.

Kreuzer, Stanislav, Eckhardt, Andreas, Bernius, Steffen ja Krönung, Julia 2013. A Unified View of Electronic Invoicing Adaption: Developing a Meta-Model on the Governmental Level. 2013 46th Hawaii International Conference on System Sciences. Abstracts.

Kurki, Markku, Lahtinen, Markku ja Lindfors, Hannele 2011. Verkkolasku käyttöön!. Helsinki: Helsingin Kamari Oy.

Kvale, Steinar 1996. InterViews. An introduction to qualitative research interviewing. London: Sage.

Lahti, Sanna & Salminen, Tero 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa – sähköiset talouden prosessit käytännössä. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Laine, Seppo 2014. Työn muuttuminen. Taloussanomat 5/2014, 56.

Leppiniemi, Jarmo 2006. Kirjanpitolaki – kommentaari. Helsinki: WSOYPro.

Mainostoimisto Groteski 2014. Opa Muurikka Oy. WWW-dokumentti. http://www.groteski.fi/portfolio_page/opamuurikka/. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 7.8.2014.

Metsämuuronen, Jari 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Helsinki: International Methelp Ky.

Myyntilaskut.fi 2014. Lisätietoa myyntilaskuista. WWW-dokumentti. http://myyntilaskut.fi/#lisatietoa_myyntilaskuista. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 20.10.2014.

Mäkinen, Lassi 2010. Ahneus ja röyhkeys pilasivat sähköisen taloushallinnon unelman. WWW-dokumentti. http://www.lasmak.com/paakirjoitukset.php?Uutinen=415&groupid=1&page=4&_Session=72707180e3bcbe2f8a357839896fb71c. Päivitetty 27.8.2010. Luettu 20.10.2014.

Mäkineniemi, Outi 2014. Päästä irti paperista – vaihda verkkolaskuun –kampanja. Summa 1/2014, 3.

Opa Muurikka Oy:n liikevaihdon kohtalainen kasvu toi selvän tulosparannuksen 2014. Kauppalehti. WWW-dokumentti. <http://www.kauppalehti.fi/5/i/yritykset/tulostiedote/tiedote.jsp?selected=kaikki&oid=20140701/14044006564240>. Päivitetty 3.7.2014. Luettu 7.8.2014.

Opus Capita 2014. Miten verkkolasku toimii?. WWW-dokumentti. <https://www.verkkolasku.info/a/ec/vlinfo/info?infopage=2>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 12.8.

OVT-tunnus 2014. OpusCapita Oy. WWW-dokumentti. https://sol.itella.net/ipost-astil/guide_ovt.html. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 24.10.2014.

OZSoft Consulting Corporation 2014. OZSoft Testing Services for SAP. WWW-dokumentti. <http://www.ozsoft-consulting.com/testfactory/display.php?page=arch>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 25.10.2014.

Pajarinen, Mika & Rouvinen, Petri 2014. Ammatit digitalisaation pyörteessä. Tilisanomat 5/2014, 44–45.

Puolimatka, Tapio 2002. Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuus ja totuusteoria. Kasvatus: Suomen kasvatustieteellinen aikakauskirja 45, 84–99.

Rantanen, Harri 2010. Konekielisen tiliotteen standardi muuttuu. Tilisanomat. WWW-dokumentti. <http://www.tilisanomat.fi/artikkeli/konekielisen-tiliotteen-standardi-muuttuu>. Päivitetty 17.8.2010. Luettu 17.6.2014.

Rekola-Nieminen, Leena 2012. Kirjanpitolaki käytännössä. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. WWW-dokumentti. Päivitetty 16.5.2014. Luettu 6.11.2014.

Salminen, Markus 2009. Tietosuoja sähköisessä liiketoiminnassa. Helsinki: Talentum Media Oy.

SOK Talous 2014. Ostolaskut verkkolaskuiksi – usein kysytyt kysymykset. PDF-dokumentti. <https://www.s-kanava.fi/documents/15244/310961/Verkkolasku+-+Usein+Kysytyt+Kysymykset+27032014/ac513bf4-62ae-4cd4-8a5e-5e252a3475db>. Päivitetty 26.3.2009. Luettu 24.10.2014.

Suomen Kuljetusopas 2014. EDI – organisaatioiden välinen tiedonsiirto. WWW-dokumentti. <http://www.kuljetusopas.com/it/edi/>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 28.9.2014.

Suomen Yrittäjät 2014. Sähköinen taloushallinto. WWW-dokumentti. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 31.3.2014.

Sähköinen tiedonsiirto Suomessa 2014. Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry (TIEKE). WWW-dokumentti. <http://www.tieke.fi/pages/viewpage.action?pageId=9634582>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 28.9.2014.

Sähköisen hallinnon kehitystyö etenee 2013. Euroopan komissio. WWW-dokumentti. http://ec.europa.eu/finland/news/press/130626a_fi.htm. Päivitetty 26.6.2013. Luettu 17.6.2014.

Sähköisen taloushallinnon edut 2013. Pohjanmaan Ekonomitoimisto. WWW-dokumentti. <http://artikkelit.ekonomitoimisto.fi/bid/313690/S%C3%A4hk%C3%B6isen-taloushallinnon-edut>. Päivitetty 31.7.2013. Luettu 26.5.2014.

Tietoyhteiskunnan Kehittämiskeskus ry (TIEKE) 2014. Haun rajaus. WWW-dokumentti. <http://verkkolasku.tieke.fi/ListCompanies.aspx>. Päivitetty 24.10.2014. Luettu 24.10.2014.

Työttömyysvakuutusrahasto 2014. Katso-tunnisteiden käyttäminen Työttömyysvakuutusrahaston sähköisessä asiointissa. Asiakastiedote. PDF-dokumentti. <https://tyvi.elma.fi/tvr-login.html>. Päivitetty 10.1.2014. Luettu 31.3.2014.

Varto, Juha 1992: Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä.

Verkkolaskuosoiteisto 2014. Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry (TIEKE). WWW-dokumentti. <http://verkkolasku.tieke.fi/>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 24.10.2014.

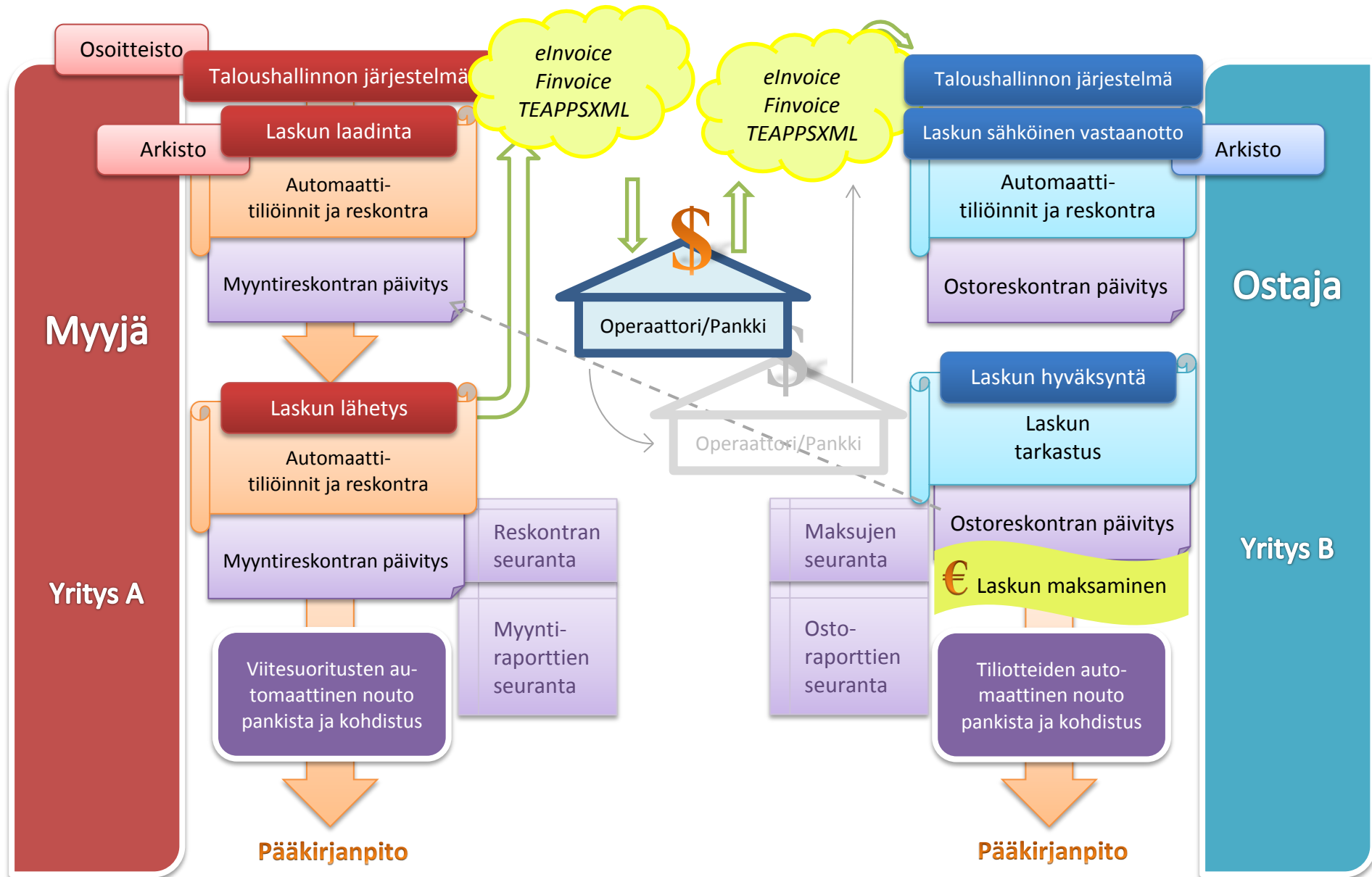
Verkkolaskusanasto 2014. Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry (TIEKE). WWW-dokumentti. <http://www.tieke.fi/display/verkkolasku/Verkkolaskusanasto>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 13.5.2014.

Verkkolaskuttaminen 2012. Zähis Oy. PDF-dokumentti. http://www.kolumbus.fi/zahis/aineistot/Verkkolaskuttaminen_yleisohje.pdf. Päivitetty 30.1.2012. Luettu 26.10.2014.

Verkkolaskutuksen ja EDI-laskutuksen erot 2014. OpusCapita. WWW-dokumentti. <https://www.verkkolasku.info/c/ec/vlinfo/info?infopage=5>. Päivitystietoja ei saatavilla. Luettu 19.10.2014.

Ympäristöystävällinen verkkolasku 2010. Finanssialan keskusliitto. PDF-dokumentti. http://www.fkl.fi/materiaalipankki/tutkimukset/Dokumentit/Ymparistoystavallinen_verkkolasku.pdf. Päivitetty 18.10.2010. Luettu 23.11.2014.

Verkkolaskuprosessi (Ensiaskleet verkkolaskutukseen 2005, 5; Helanto ym. 2013, 44–46; Kurki ym. 2011, 24–27; Lahti & Salminen 2008, 89)

Opa Muurikka Oy

Haastateltavana:

Kirjanpitäjä Tarja Laitinen

Myyntiassistentti Minna Puhakka

1. Mistä idea sähköiseen laskutukseen lähti?

- lopullinen päätös tullut toimitusjohtaja Kai Qvistiltä
- myyntipuolella on tullut pyyntöjä ja kyselyjä sähköisen laskun käyttöönoton mahdollisuuksista
- myös yrityksen sisällä on ollut halu lähteä sähköiseen laskutukseen, asiakkaiden pyynnöt vahvistivat tätä halua
- Tiedon kanssa on tiedonvälityssopimus, johon sisältyy valmius verkkolaskutukseen
 - o suuria lisähankintoja ei tarvetta tehdä, sillä tarvittavat tietotekniset valmiudet jo löytyvät
- sähköisiä laskuja välittävän operaattorin kanssa on alustavasti jo puhuttu käytännön asioista
- Lemonsoftin käyttöönoton yhteydessä lähdettiin suunnittelemaan sähköiseen laskutukseen siirtymistä (vuonna 2010 alustavia ja vuonna 2011 tarkempia suunnitelmia)

2. Miten verkkolaskutus Opa Muurikalla käytännössä lähti käyntiin?

- Lemonsoftilla on valmius vastaanottaa ja lähettää verkkolaskuja
- sähköisten laskujen käyttöönotto on pitkä prosessi
- aluksi verkkolaskun käyttöönotosta lähdettiin (päätöksen tultua toimitusjohtajalta) keskustelemaan Tiedon kanssa
- seuraavaksi neuvoteltiin tiedonvälittäjän kanssa
 - o vastaa aineiston liikkumisesta Tiedon ja Opa Muurikan palvelimen välillä
- Mikemet: testilaskut
 - o vaikeuksia, ei onnistunut kunnolla
 - o Tiedon ensin avattava jokin solmu vastaanottoa varten
 - o välittämisessä ja sisällössä ongelmia: lasku ei näkynyt oikein tai tullut perille
- verkkolasku-projekti aloitettiin keväällä 2012
 - o viivästyi muiden työtehtävien takia
 - o ongelmien ilmetessä ei oltu suoraan yhteydessä ongelmanratkaisijaan
 - o annettiin tilanteen seisoa
- sähköisten laskujen vastaanotossa oli ongelmia

Haastattelu 17.10.2013: alkutilanne

- verkkolaskun kuva ei näkynyt
 - Tieto järjesteli asiaa
- jokaisen työntekijän omalta työkoneelta piti korjata jokin asetus, jotta asia korjaantui
 - korjaaminen kesti kuukausia
 - korjauksen hoiti tiedonvälittäjä

3. Miten helppoa sähköisen laskutuksen aloittaminen on yritykselle?

- Opa Muurikan kohdalla aloittaminen ei ollut helppoa
- pankkien toiminta toimii paremmin (verrattuna muihin laskun välittäjiin)
- myyntilaskujen lähetys on ostolaskujen vastaanottoa helpompaa
 - ei ongelmia, tosi nopeasti käyttöön
- elo- syyskuussa lähetettiin ensimmäiset sähköiset laskut asiakkaalle
- 20.2.2013 vastaanotettiin ensimmäinen verkkolasku
- verkkolaskun kuva ei edelleenkään näy oikein (pdf-muoto)
 - muissa verkkolaskuja vastaanottavissa yrityksissä laskut näkyvät kahtena eri versiona, sekä pdf- sekä verkkoversiona
- yleinen verkkolaskuformaatti on nettisivuversio
- Opa Muurikalta lähtevät laskut näkyvät pdf-tiedostona
- pankin sijasta Tieto valittiin operaattoriksi, sillä yrityksellä oli jo entuudestaan sopimus EDI-laskutukseen
 - verkkolaskuvälitys kuului sopimukseen

4. Mitä yritys tarvitsee sähköisen laskutuksen aloittamiseen?

- Opa Muurikan tarvitsemat laitteet ja ohjelmistot (tietokoneiden lisäksi):
 - laskutuksen yhteydessä muodostuu verkkolaskuaineisto Opa Muurikan palvelimelle
 - lasku menee asiakkaalle tiedonsiirron yhteydessä
 - pelkkä Lemonsoft riittää, lisäinvestointeja ei tarvita

5. Onko työntekijöille tarjottu koulutusta tai opastusta laskutuksen käyttöön?

- kaikki tarvittava opeteltu itse
- Minna Puhakka käynyt etäkoulutuksen
- asiakaskohtainen asetus Lemonsoftissa verkkolaskuihin liittyen, johon saatiin koulutus etänä
- kukaan ei tarjonnut koulutusta verkkolaskujen käyttöönottoon, yrityksen piti olla oma-aloitteinen
- tarjolla ohjeet tukeen, mahdollisuus antaa verkkotukihenkilön selvittää ongelmia etäyhteyden kautta

6. Milloin Opa Muurikalla oli valmius lähettää ja vastaanottaa sähköisiä laskuja?

- vastaanotto 20.2.2013
- lähetys 20.9.2013

7. Miten laskutusasiakkaita on informoitu verkkolaskumahdollisuudesta?

- asiakkaille ja toimittajille laitettu tiedote
 - o pyydetään olemaan yhteydessä Opa Muurikkaan ennen verkkolaskujen lähetystä tai vastaanottoa TAI laskut lähetetään suoraan verkkolaskuja vastaanottavalle yritykselle
 - o ei laitettu kaikille asiakkaille ja toimittajille, vaan hieman sekalaisesti
- TIEKE.FI: Opa Muurikka itse pystyy hakemaan toimittajien verkkolaskutunnukset
- laskuja lähtee noin kymmenelle asiakkaalle

8. Millainen laskutussopimus Opa Muurikalla on Tiedon kanssa?

- toistaiseksi voimassaoleva

9. Miten verkkolaskutus käytännössä toimii Opa Muurikalla?

- Lemonsoftissa asiakkaan tietoihin laitetaan laskutustavaksi verkkolasku, sekä ilmoitetaan verkkolaskuosoite ja välittäjän tunnus
 - o tiedot saadaan joko asiakkaalta tai TIEKEltä
- laskutus tapahtuu normaalisti Lemonsoftissa, jonka jälkeen Lemonsoft muodostaa verkkolaskuaineiston XML-tiedostona Opa Muurikan palvelimelle
 - o reskontra päivittyy automaattisesti laskun luonnin yhteydessä
- tiedonvälittäjäyritys hoitaa tiedonsiirron Opa Muurikan ja Tiedon välillä
 - o tiedonsiirto on ajastettu (tietyin väliajoin, useamman kerran päivässä)
- Tieto välittää sähköisen laskun asiakkaan operaattorille tai pankille ja tätä kautta asiakkaalle
- laskuhotelli

10. Millaiset tulevaisuudensuunnitelmat Opa Muurikalla on verkkolaskujen suhteen? Miten sitä pyritään kehittämään tulevaisuudessa?

- yritetään saada lasku näkymään pdf-tiedostona
 - o lasku paperiversion näköinen, paljon verkkomuotoa lyhyempi muoto
- mahdollisimman paljon verkkolaskujen lähetystä ja vastaanottoa, paperilaskujen vähentäminen
- uusien asiakkaiden ja toimittajien lisääminen verkkolaskutukseen
- paperille tulostuksen ja lähetyksen vähentäminen

11. Kuinka monella Opa Muurikan asiakkaalla on mahdollisuus sähköiseen laskutukseen?

- yritys on ilmoittanut 35 asiakkaalle verkkolaskutusmahdollisuudesta
- 27 asiakasta myynnin puolella

Haastattelu 17.10.2013: alkutilanne

- monta eri toimipistettä samasta yrityksestä, todellisuudessa noin 15-20 asiakasta

12. Miten laskutus on muuttanut taloushallinnon ja myynnin tehtäviä? Keille sähköisestä laskutuksesta on hyötyä yrityksen sisällä?

- taloushallinto:
 - vähän nopeuttanut laskujen syöttämistä reskontraan, mutta silti kaikki laskut on edelleen käytävä manuaalisesti läpi epävarmuuden vuoksi
 - hieman nopeuttanut työntekoa
 - toiveena, että luettavuus parantuisi tulevaisuudessa
- myynti:
 - vähentää tulostettavien laskujen määrää, postitusta ja postikuluja
 - nopeuttaa laskutusta
- sähköinen laskutus ei vaikuta oleellisesti muihin yrityksen osa-alueisiin
- suurin vaikutus kirjanpitäjän ja myyntiasistentin työhön
 - lisäksi laskujen tarkastajat hyötyvät verkkolaskutuksesta
 - kustannussäästöt

13. Mitä tietoja laskutusasiakkaista tarvitaan, jotta verkkolaskutus toimisi?

- kaikki tarvittavat tiedot löydettävissä Tieken verkkosivuilta

14. Ovatko kaikki laskutusasiakkaat kotimaisia?

- kyllä

15. Onko ulkomaisilla asiakkailta tai toimittajilla mahdollisuutta siirtyä sähköiseen laskutukseen?

- ulkomaisten asiakkaiden verkkolaskutusmahdollisuuksista ei ole tietoa

16. Millaisia kustannuksia sähköisestä laskutuksesta kertyy?

- kuukausiylläpitomaksu sekä myynti- että ostolaskujen puolella
- verkkolaskujen määrän mukainen veloitus
 - verkkolaskukohtainen siirtomaksu 19 snt / lasku
- laskuhotellin volyymit

17. Tuleeko verkkolaskutus perinteistä laskutusta edullisemmaksi?

- ainakaan alkuvaiheessa ei säästöjä entiseen verrattuna tule
 - kunhan volyymit kasvavat, voi asia kääntyä
- mitä enemmän verkkolaskuja, sitä suurempi hyöty
- postituksen, tulostuksen, paperien ja kirjekuorien tarpeen vähentyminen

18. Mikäli verkkolaskutukseen tulisi muutoksia tai se jouduttaisiin lopettamaan kokonaan, mitä toimenpiteitä yrityksen pitäisi tehdä?

- mikäli muutos tapahtuisi Opa Muurikan päässä:

Haastattelu 17.10.2013: alkutilanne

- asiakkaiden verkkolaskutustiedot säilyvät Lemonsoftissa
- uusien sopimusten sitominen operaattorin ja tiedonvälittäjän kanssa
- toimittajille uusien verkkolaskuosoitteiden ilmoittaminen
- mikäli muutos tapahtuisi Opa Muurikan asiakkaille:
 - pelkkä ilmoitus muuttuneista verkkolaskuosoitteista

19. Kuka on vastuussa tietojen päivityksestä?

- Kirjanpitäjä Tarja Laitinen pitää huolen Opa Muurikan toimittajien ajan tasalla olevista tiedoista
- Myyntiassistentti Minna Puhakka päivittää asiakkaiden tietoja
- Tieto tekee muutokset TIEKEN verkkolaskuosoitteistoon

20. Miten Opa Muurikka on valmistautunut, mikäli järjestelmässä ilmenee jokin häiriö?

- Lemonsoftista on olemassa tietokantakopiot
- verkkolaskutiedostot pystyy muodostamaan myös suunniteltua ajankohtaa myöhemmin
- tiedonvälittäjäyrittäjä vastaa tietoliikenteestä ja yhteyden toimivuudesta
 - mikäli yhteys Lemonsoftiin katkeaa, tiedonvälittäjä korjaa tilanteen
- mikäli Lemonsoft vaihdettaisiin johonkin toiseen toiminnanohjausjärjestelmään:
 - olemassa olevien tietojen siirtyminen uuteen toiminnanohjausjärjestelmään mahdollisimman automaattisesti, jotta säästyttyisiin manuaaliselta syöttämiseltä
 - konversiosirto uuteen järjestelmään tulisi olla mahdollisimman toimiva

21. Millaisia tietoja laskutusasiakkaat saavat Opa Muurikasta? Entä toisinpäin?

- ainoastaan verkkolaskutunnukset, välittäjän tunnuksen sekä yrityksen y-tunnuksen

22. Sisältyykö sähköiseen laskutukseen mitään arkaluotoista tai esimerkiksi tietosuojariskejä? Miten ne on otettu huomioon? Lähetetäänkö tietoja eteenpäin mihinkään?

- arkaluontoisuudesta ei ole tietoa
- TIEKEN omat mahdolliset tilastot
- Tiedon laskuhotelli
 - arkisto
 - kaikki saapuneet ja lähteneet verkkolaskut, joita voi tarpeen tullen selata
- toiveena, että tulevaisuudessa olisi mahdollisuus selata omia tilastoja Lemonsoftin kautta

23. Minkälaisia uutisia ja palautetta yritys on kuullut muualta?

- Opa Muurikka ei ole kuullut ongelmista verkkolaskituksen käyttöönotossa muiden yritysten keskuudessa
 - o ongelmia tuntui olevan vain heillä
- käytännön toteutus ei aina ole niin yksinkertaista sähköisen laskituksen käyttöönotossa

Opa Muurikka Oy

Haastateltavana:

Kirjanpitäjä Tarja Laitinen

Myyntiassistentti Minna Puhakka

1. Miten sähköinen laskutus on lähtenyt käyntiin? Onko ollut ongelmia alun jälkeen? Millaisia?

- myyntilaskutuksen puolella ei ongelmia, lähinnä vain ostolaskutuksessa
- pikkuhiljaa on lisätty uusia asiakkaita verkkolaskutuksen puolelle
- jokunen yksittäinen ongelma tullut vastaan
 - o laskutusasiakkaan tiedot tallennettu väärin Lemonsoftiin tai tietoja ei ole päivitetty
- ostolaskut eivät tulleet perille alussa
 - o operaattorissa ongelma
- laskun kuva ei näkynyt pdf-muotoisena
 - o pdf-kuvaliite tuli verkkolaskun mukana, mutta sitä ei saa auki
 - o laskun tarkastelu ja tulostus XML-muotoisena
 - o esim. rahtilaskujen kuvan oikeellinen näkyminen tärkeää
 - rahtilaskujen erillinen tilaaminen sähköpostitse myyjältä tarkkojen tietojen saamiseksi
 - verkkolaskulla ei välttämättä näy esimerkiksi lähtö- ja saapumispaikat
- pikkuhiljaa on lisätty uusia asiakkaita verkkolaskutuksen puolelle
- jokunen yksittäinen ongelma tullut vastaan
 - o laskutusasiakkaan tiedot tallennettu väärin Lemonsoftiin tai tietoja ei ole päivitetty

2. Kuinka monta laskutusasiakasta Opa Muurikalla on?

- myynnin puolella 79 kappaletta
- ostojen puolella noin puolella kaikista 120 laskutusasiakkaasta, eli noin 60 kappaletta

3. Miten työt ovat muuttuneet? Onko verkkolaskutus säästänyt aikaa? Mihin tehtäviin aikaa on jäänyt enemmän?

- aikaa on säästynyt hyvin vähän varsinkin ostolaskutuksen puolella, sillä sähköiset laskut on edelleen tarkastettava ja pidettävä huolta, että tiliöinnit ovat oikein
 - o ostolaskujen tilit asetetaan jokaisen asiakkaan taakse Lemonsoftiin, ja verkkolaskun saapuessa kyseinen tili asetetaan automaattisesti laskun tiliöinniksi

Haastattelu 27.5.2014: lopputilanne

- samalta asiakkaalta voi tulla erilaisia ostoja, jolloin tilit on tarkastettava ja käsin korjattava
 - ei merkittävää ajansäästöä
- 4. Onko paperin (= paperilaskujen) määrä vähentynyt?**
- kyllä, huomattavasti
- 5. Millaisia säästöjä verkkolaskutuksesta on tullut (esim. rahallinen, ajallinen jne.)?**
- tulostus ja postitus on vähentynyt
 - paperin ja tulostusmusteen väheneminen, postikulujen pienentyminen
 - verkkolaskutus on edullisempaa perinteiseen paperilaskutukseen verrattuna, mutta pieninä määrinä siitä ei välttämättä ole hyötyä
 - mitä suurempia määriä laskuja liikkuu, sitä edullisemmaksi laskutus tulee
- 6. Mihin verkkolaskut arkistoidaan? Onko Lemonsoftilla oma arkistonsa vai tallennetaanko laskut jonnekin muualle? Miten helppoa arkistoitujen laskujen selaaminen on?**
- verkkolaskut arkistoidaan Lemonsoftin palvelimelle
 - omat arkistokansiot
 - Tiedon ylläpitämä laskuhotelli, jota kautta laskut kulkevat
 - laskuja voi selata myös täällä
 - laskujen selaaminen helpointa reskontran kautta
- 7. Onko verkkolaskua helpompi tiliöidä (verrattuna paperilaskuun)?**
- mikäli laskulla on useammalle eri tilille kirjattavia ostoja, on tilit tarkastettava yksitellen ja korjattava käsin
- 8. Miten verkkolasku käyttäytyy ns. ”poikkeustilanteessa”, esimerkiksi hyvityslaskun tai maksumuistutuksen muodossa?**
- hyvityslasku toimii normaalisti, laskulla oleva summa negatiivinen
 - oikaisee kulutiliä
 - maksumuistutukset tulevat paperisena
- 9. Miten liitteet näkyvät?**
- jos laskulla on liite, tulee se laskun mukana, mutta sitä ei saa auki helposti
 - arkiston kautta laskun etsiminen ja tätä kautta liitteen aukaiseminen
- 10. Ovato laskut menneet perille? Miten tästä on varmistuttu?**
- aluksi oltiin yhteydessä yhden yrityksen kanssa, jonka kanssa verkkolaskutusta lähdettiin kokeilemaan
 - yhteydenpito sähköpostitse ja puhelimitse

Haastattelu 27.5.2014: lopputilanne

- varmistuminen, että laskutus toimii

11. Onko ohjelmisto sopiva verkkolaskutukseen? Mahdollisia muutostoivomuksia?

- myynnin puolella ohjelmisto toimii erinomaisesti
 - yksinkertainen käyttää
 - helpompaa kuin aiemmin ajateltiin
- ostojen puolella ongelmia, mutta vikaa on vaikea löytää
- ohjelmistoa on markkinoitu paljon ja erittäin hyvänä, mutta kun ongelmia tulee vastaan, ei niitä saada ratkaistua
- toiveena olisi, että laskun kuva näkyisi paperilaskun näköisenä

12. Mistä apua on parhaiten löytynyt ongelmatilanteissa?

- Tieto, tiedonvälittäjäyritys ja Lemonsoft
 - paljon viivettä vastauksissa, joissakin tapauksissa vastausta ei ole saatu ollenkaan

13. Onko verkkolaskutusta tarkoitus kehittää tulevaisuudessa?

- myynnin puolella tarkoituksena saada lisää verkkolaskutusasiakkaita
- ostojen puolella laskun kuvan näkyminen sekä joustavampi automaattitiliöinti

14. Millaisille yrityksille myyntilaskuja välitetään?

- monipuolisesti kaikille
 - aina suurista myyntiketjuista lähtien päätyen pieniin pk-yrityksiin

15. Mitkä ovat suurimmat muutokset paperilaskutuskauteen verrattuna?

- paperia ja postia vähemmän
- myyntilaskuprosessin lyheneminen ajallisesti
- kustannuksien pieneminen

16. Onko toiminta tehostunut?

- on, jonkin verran

17. Kuinka monta laskua yritys lähettää ja vastaanottaa esim.

- **päivässä?**
 - myynti: muutamia
 - osto: n. 10 kappaletta
- **viikossa?**
 - myynti: 10 – 20 kappaletta
 - osto: n. 50 kappaletta
- **kuukaudessa?**
 - myynti: 20 – 100 kappaletta
 - vaihtelee paljon, riippuu sesonkiajoista

- osto: n. 200 kappaletta

18. Käytetäänkö verkkolaskutusta matkalaskujen prosessoinnissa?

- ei käytetä

19. Keitä kaikkia verkkolaskutus on hyödyttänyt?

- kirjanpitäjää ja myyntiassistenttia
 - manuaalisen työn väheneminen
- asiakasta
- kustannusten pieneneminen hyödyttää koko yritystä

20. Mitä jäi kysymättä? Pällimmäiset ajatukset verkkolaskutuksesta?

- myyntipuolella erittäin hyvä juttu, kun lähti verkkolaskutukseen mukaan
 - toimii erinomaisesti, ei ongelmia
- ostolaskutuksen puolella ongelmien korjaaminen

Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Kululajikohtainen tuloslaskelma

Opa Muurikka Oy

2

Y-tunnus 1576609-2

Kululajikohtainen tuloslaskelma

	<u>1.1. -31.12.2013</u>	<u>1.1. - 31.12.2012</u>
LIKEVAIHTO	6 951 582,70	6 445 490,16
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos +/-	101 277,00	-90 632,00
Liiketoiminnan muut tuotot	8 615,37	84 374,46
Materiaalit ja palvelut	3 955 749,64	3 436 338,38
Henkilöstökulut	1 050 083,50	1 045 328,48
Poistot ja arvonalentumiset	63 328,13	63 954,88
Liiketoiminnan muut kulut	1 411 181,22	1 467 414,02
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	581 132,58	426 196,86
Rahoitustuotot ja -kulut	-86 503,82	-94 024,16
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	494 628,76	332 172,70
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	494 628,76	332 172,70
Tuloverot	121 669,60	40 691,41
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	372 959,16	291 481,29

Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Tase - vastaavaa

3.

Opa Muurikka Oy

Y-tunnus 1576609-2

TASE (EUR)

Vastaavaa	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	11 371,69	17 711,92
Aineelliset hyödykkeet	224 502,65	179 107,33
Sijoitukset		
Muut sijoitukset	1 345,50	1 345,50
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	237 219,84	198 164,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	2 064 095,78	1 908 082,86
Lyhytaikaiset saamiset	781 367,30	684 458,10
Rahat ja pankkisaamiset	119 964,56	61 999,43
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>2 965 427,64</u>	<u>2 654 540,39</u>
Vastaavaa yhteensä	<u><u>3 202 647,48</u></u>	<u><u>2 852 705,14</u></u>

Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Tase - vastattavaa

Opa Muurikka Oy

4.

Y-tunnus 1576609-2

Vastattavaa	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	262 315,22	262 315,22
Ylikurssirahasto	58 875,00	58 875,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	112 282,73	112 282,73
Edellisten tilikausien voitto/tappio	444 445,35	235 595,30
Tilikauden voitto/tappio	372 959,36	291 481,29
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 250 877,66	960 549,54
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	78 535,51	92 483,78
Pääomalaina	100 000,00	100 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 773 234,31	1 699 671,82
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 951 769,82	1 892 155,60
Vastattavaa yhteensä	<u>3 202 647,48</u>	<u>2 852 705,14</u>

Opa Muurikka Oy:n tilinpäätös 2013: Tuloslaskelman liitetiedot

Opa Muurikka Oy

6.

Y-tunnus 1576609-2

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
-----------------------------------	--------------------------	--------------------------

Liikevaihto markkina-alueittain:

Maantieteellinen jakauma

Suomi	5 853 243,70	5 385 325,18
Muut pohjoismaat	776 700,00	688 028,97
Itä- ja Keski-Eurooppa	45 534,00	149 154,06
Länsi-Eurooppa	104 483,00	31 084,75
Muut maat	171 622,00	191 897,20
Yhteensä	<u>6 951 582,70</u>	<u>6 445 490,16</u>

Liiketoiminnan muut tuotot

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	8 615,37	84 374,46
Yhteensä	<u>8 615,37</u>	<u>84 374,46</u>

Liiketoiminnan kulut:

Materiaalit ja palvelut***Aineet ja tarvikkeet (tavarat)***

Ostot tilikauden aikana	3 835 437,84	3 296 906,18
Varaston muutos (+väh.-lis.)	-71 923,00	-62 433,00
	<u>3 763 514,84</u>	<u>3 234 473,18</u>
Ulkopuoliset palvelut	192 234,80	201 865,20
Yhteensä	<u>3 955 749,64</u>	<u>3 436 338,38</u>

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot***Henkilöstökulut***

Palkat ja palkkiot	861 969,58	852 999,68
Eläkekulut	155 113,13	158 714,36
Muut henkilösivukulut	33 000,79	33 614,44
Yhteensä	<u>1 050 083,50</u>	<u>1 045 328,48</u>

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

Toimihenkilöt	13	13
Työntekijät	11	11
Yhteensä	<u>24</u>	<u>24</u>

Poistot ja arvonalennukset

Aineettomat hyödykkeet	6 340,23	11 230,95
Koneet ja kalusto	56 987,90	52 723,93
Yhteensä	<u>63 328,13</u>	<u>63 954,88</u>

Tiedote tavarantoimittajille ja muille laskuttajille

opamuurikka

31.5.2013

Tiedote tavarantoimittajille ja muille laskuttajille

Olemme siirtymässä verkkolaskutukseen, alla tiedot järjestelmäänne:

OVT 003715766092

Verkkopalvelutunnus TE003715766092

Operaattori Tieto Oyj

Välittäjän tunnus 003701011385

Kun alatte lähettää verkkolaskuja, pyydämme ystävällisesti ilmoitusta alla olevaan sähköpostiosoitteeseen, jotta voimme varmistaa laskujen perilletulon.

Terveisin

OPA MUURIKKA OY

Tarja Laitinen, kirjanpitäjä

tarja.laitinen@opamuurikka.fi puh. 0207 229 865

opamuurikka

LASKU

1 / 1

Numero
504697Päiväys
13.10.2014

Laskutus 70110 1234567-8

Yrityksen Nimi Oy

Kadunnimi 2

00000 KAUPUNKI
Suomi (FI)

Toimitus 50023 1234567-8

Yrityksen Nimi Oy

Kadunnimi 2

00000 KAUPUNKI
Suomi (FI)

Maksuehto 21 pv - 2% , 45 pv netto
Eräpäivä 27.11.2014
Kassapäivä 3.11.2014 (1 199,42)
Toimitustapa Kiitolinja 1
Myyjä
Viittemme
Yhteyshenkilö
Tilausnumeronne 4500879669
Tilausmerkki
Viitteenne

Pos	Koodi	Nimike	Määrä	Yks	à-hinta	Alv	Ale%	Summa
Tilaus:506108								
		Tilauksen: 4500879669						
Lähete:67450		Toim.pvm:13.10.2014						
1	TO145.100	Mari kattila 10,0 L	15,00	KPL	27,03	24 %		405,48
2	TO145.10	Mari kattila 7,0 L	4,00	KPL	23,97	24 %		95,87
3	TO135.20	Mari kasari 2,0 L	8,00	KPL	14,88	24 %		119,03
4	TO135.15	Mari kasari 1,5 L	4,00	KPL	10,97	24 %		43,87
5	TX7239.16	Valu kasari 1,35 l / 16 cm	6,00	KPL	9,90	24 %		59,42
6	TO145.50	Mari kattila 5,0 L	2,00	KPL	18,10	24 %		36,19
7	TO145.30	Mari kattila 3,0 L	4,00	KPL	15,85	24 %		63,39
8	TE129.30	Vesi-/kahvipannu 3,0 l	2,00	KPL	24,10	24 %		48,19
9	TO259	Muurikka grilli/salaattipihdit 29 cm	10,00	KPL	4,59	24 %		45,89
10	TO252	Salaattiotimet	0,00	KPL	6,97	24 %		69,68

Tämä saatava on sitovasti siirretty Pohjola Pankki Oy:lle (Pohjola) Lasku voidaan pätevästi maksaa vain Pohjolalle (Tili Pohjola), SWIFT-BIC OKOYFIHH.Siirto on peruutettavissa vain Pohjolan suostumuksella.Reskontraa pitää Opa Muurikka Oy tähän saatavaan kohdistuvista huomautuksista on välittömästi ilmoitettava Pohjolalle puh. 010 252 5850.

Pankkitili	OP POHJOLA	BIC	OKOYFIHH	IBAN	
Viite	106 96001 00050 46970	Verokanta	Veroton	Vero	Yhteensä
		24,00	987,01	236,89	1 223,90
Huom.aika pv	10	Viivästyskorko%	13,00	Maksettava	EUR 1 223,90

Opa Muurikka Oy
Teollisuuskatu 8
50130 Mikkeli

```

<InvoiceRow>
<ArticleIdentifier>Lähete:67450</ArticleIdentifier>
<ArticleName>Toim.pvm:13.10.2014</ArticleName>
<DeliveredQuantity QuantityUnitCode="">0,00</DeliveredQuantity>
<UnitPriceAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">0,0000</UnitPriceAmount>
<RowIdentifier>46993</RowIdentifier>
<RowDeliveryDate Format="CCYYMMDD">20141013</RowDeliveryDate>
<RowVatRatePercent>0,00</RowVatRatePercent>
<RowVatAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">0,00</RowVatAmount>
<RowVatExcludedAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">0,00</RowVatExcludedAmount>
<RowAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">0,00</RowAmount>
</InvoiceRow>
<InvoiceRow>
<ArticleIdentifier>TO145.100</ArticleIdentifier>
<ArticleName>Mari kattila 10,0 L</ArticleName>
<DeliveredQuantity QuantityUnitCode="KPL">15,00</DeliveredQuantity>
<UnitPriceAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">27,03</UnitPriceAmount>
<RowIdentifier>46993</RowIdentifier>
<RowDeliveryIdentifier>57470</RowDeliveryIdentifier>
<RowDeliveryDate Format="CCYYMMDD">20141013</RowDeliveryDate>
<RowVatRatePercent>24,00</RowVatRatePercent>
<RowVatAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">5,23</RowVatAmount>
<RowVatExcludedAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">78,45</RowVatExcludedAmount>
<RowAmount AmountCurrencyIdentifier="EUR">405,48</RowAmount>
</InvoiceRow>

```